

Kementerian Pertanian dan Keterjaminan Makanan

- Pengurusan Program Penanaman Padi

PENGURUSAN PROGRAM PENANAMAN PADI

KEMENTERIAN PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN

RUMUSAN AUDIT

"Secara keseluruhannya, dapat dirumuskan bahawa pencapaian program penanaman padi adalah **tidak memuaskan**. Sasaran output pengeluaran padi dan produktiviti padi per hektar tidak tercapai dan pencapaian objektif/keberhasilan bagi pengeluaran beras dan SSL beras serta pendapatan pesawah juga masih belum dicapai. Selain itu, pengurusan program juga tidak memuaskan dan perlu ditambah baik dari aspek pengurusan tanah, benih padi, baja dan jentera serta kawalan peruntukan".

Peruntukan 2019 - 2022

RM6.820 Bilion

Peruntukan mengurus dan pembangunan yang disalurkan oleh KPKM

647,936 hektar

Meliputi kawasan jelapang (416,415 ha) dan kawasan luar jelapang (231,521 ha)

12

Kawasan jelapang padi iaitu MADA, KADA dan 10 IADA

RM6.342 Bilion

Jumlah perbelanjaan

PENCAPAIAN OUTPUT

Pengeluaran Padi (Juta MT)

TAHUN	SASARAN	PENCAPAIAN	PERATUS (%)
2019	2.86	2.49	87.1
2020	2.91	2.42	83.2
2021	2.98	2.43	81.5
2022	3.04	2.48	81.6

Purata Hasil Padi Per Hektar (MT/Ha)

KAWASAN	PURATA HASIL PADI PER HEKTAR (MT/Ha)			
	2019	2020	2021	2022
Sasaran	4.995	5.000	3.774	3.919
Pencapaian	3.455	3.480	3.553	3.625
Peratus (%)	69.2	69.6	94.1	92.5

PENCAPAIAN KEBERHASILAN

Pengeluaran Beras (Juta MT)

- Tiada sasaran tahun 2019 dan 2020
- Tahun 2021: 1.68 juta MT (87.5%) berbanding sasaran 1.92 juta MT
- Tahun 2022: 1.70 juta MT (86.7%) berbanding sasaran 1.96 juta MT

Tahap Kecukupan Sara Diri (SSL Beras)

Pencapaian SSL Beras (%)

- SSL Beras tidak capai sasaran

TAHUN	SASARAN	PENCAPAIAN (%)
2019	70.0	63.0
2020	70.0	59.4
2021	73.4	65.0
2022	73.8	62.6

Pendapatan Pesawah

Purata Pendapatan Bulanan Pesawah Pada Tahun 2021

PENGURUSAN PROGRAM

Tanah

Sehingga 31 Disember 2022, jelapang padi masih belum diwartakan sebagai kawasan penanaman padi kecuali MADA

Jentera dan Mekanisasi

Hanya 589 (66%) daripada 892 jentera pertanian boleh beroperasi

Benih Padi

- Pengeluaran benih padi asas oleh MARDI tidak memenuhi keperluan di lapangan
- Harga jualan benih padi kepada pesawah melebihi harga kawalan

Baja

Kelewatan pembekalan baja kepada pesawah

KERUGIAN:

Pengecualian kenaikan denda kelewatan pembekalan baja diberikan kepada Pembekal (**RM211.27 juta**)

Peruntukan dan Perbelanjaan

KERUGIAN:

- Baki peruntukan terkumpul di LPP (tahun 2019 – 2022) berjumlah RM448.87 juta
- Baki peruntukan Program EPP 11 berjumlah RM26.77 juta masih belum dipulangkan oleh tiga agensi walaupun program tamat tahun 2020

5 Syor Audit

KEMENTERIAN PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN

PENGURUSAN PROGRAM PENANAMAN PADI

Perkara Utama

Apa yang diaudit?

- Empat matlamat yang disasarkan dalam Dasar Agromakanan Negara 2021-2030 (DAN 2.0) adalah jumlah pengeluaran padi dan beras, purata hasil padi per hektar, SSL beras dan peningkatan tahap pendapatan pesawah.
- Tahap sara diri (SSL) bagi beras merujuk kepada peratus kecukupan beras untuk kegunaan penduduk Malaysia. Sasaran SSL beras telah ditetapkan pada kadar 70% untuk tahun 2019, 73.8% untuk tahun 2022 dan 80% untuk tahun 2030, iaitu peningkatan sasaran sebanyak 17% daripada tahun 2019 hingga tahun 2030.
- KPKM bertanggungjawab menggubal dan menetapkan dasar berkaitan dengan pembangunan industri padi dan beras negara. Jabatan/Agensi lain yang terlibat secara langsung dengan industri padi dan beras negara adalah Jabatan Pertanian Malaysia (DOA), Lembaga Pertubuhan Peladang (LPP), Institut Penyelidikan dan Kemajuan Pertanian Malaysia (MARDI), Lembaga Kemajuan Pertanian Muda (MADA), Lembaga Kemajuan Pertanian Kemubu (KADA) dan Kawasan Pembangunan Pertanian Bersepadu (IADA).
- Pengauditan melibatkan penilaian terhadap prestasi dan pengurusan program bagi tempoh tahun 2019 hingga 2022. Prestasi program dinilai berdasarkan pencapaian output dan keberhasilan. Pengurusan program meliputi pengurusan tanah, benih padi, baja, jentera dan mekanisasi serta peruntukan dan perbelanjaan.
- Pengauditan telah dilaksanakan di KPKM, DOA, LPP, MADA, KADA, IADA dan MARDI. Lawatan Audit turut dijalankan secara persampelan di 30 Pertubuhan Peladang Kawasan (PPK) di kawasan MADA, KADA dan empat IADA di enam negeri untuk semakan fizikal dan temu bual bersama pesawah.
- Skop pengauditan bagi penilaian pengurusan program hanya meliputi kawasan jelapang seluas 416,415 hektar (64.3%) daripada 647,936 hektar kawasan penanaman padi di Malaysia. Pengauditan ini tidak meliputi kawasan penanaman padi luar jelapang yang

berada di bawah tanggungjawab Jabatan Pertanian Negeri. Namun bagi pelaporan pencapaian output dan keberhasilan secara keseluruhan, data berkaitan pencapaian produktiviti kawasan luar jelapang juga diperolehi daripada Ibu Pejabat DOA.

Mengapa ia penting untuk diaudit?

Untuk menilai sama ada pengurusan program penanaman padi telah dilaksanakan dengan cekap, berkesan dan berhemat bagi mencapai objektif iaitu meningkatkan jumlah pengeluaran padi dan beras; produktiviti penanaman padi; SSL beras mencapai 73.8% pada tahun 2022 dan 80% menjelang tahun 2030; dan peningkatan pendapatan bulanan pesawah kepada purata RM3,500 bagi kawasan jelapang dan RM2,500 bagi kawasan luar jelapang menjelang tahun 2030.

Rumusan

Secara keseluruhannya, dapat dirumuskan bahawa pencapaian program penanaman padi adalah tidak memuaskan. Sasaran output pengeluaran padi dan produktiviti padi per hektar tidak tercapai dan pencapaian objektif/keberhasilan bagi pengeluaran beras dan SSL beras serta pendapatan pesawah juga masih belum dicapai. Selain itu, pengurusan program juga tidak memuaskan dan perlu ditambah baik dari aspek pengurusan tanah, benih padi, baja dan jentera serta kawalan peruntukan.

BIL.	ISU YANG DIBANGKITKAN	KESAN	LANGKAH PENYELESAIAN
1.	Sehingga 31 Disember 2022, jelapang padi belum diwartakan sebagai kawasan penanaman padi kecuali MADA.	Keluasan kawasan pabel padi bagi empat kawasan jelapang mengalami penyusutan sebanyak 11,123 hektar.	Libat urus dengan Kerajaan Negeri bagi membolehkan pewartaan kawasan penanaman padi dilaksanakan dengan segera.
2.	Pengeluaran benih padi asas bagi tempoh tahun 2019 hingga 2022 sebanyak 258.14 MT oleh MARDI masih tidak dapat memenuhi permintaan di lapangan sebanyak 507.52 MT.	Pengeluaran benih padi asas yang tidak mencukupi akan menyebabkan berlakunya penggunaan benih padi yang tidak diiktiraf oleh DOA.	- Menyalurkan peruntukan yang mencukupi kepada MARDI untuk memperluaskan kawasan penanaman benih padi; atau - Memberi kebenaran kepada pihak lain untuk mengeluarkan benih padi asas.

BIL.	ISU YANG DIBANGKITKAN	KESAN	LANGKAH PENYELESAIAN
3.	Harga jualan benih padi sah kepada pesawah melebihi harga kawalan RM35 yang dibenarkan iaitu antara RM35.50 hingga RM58.	Pesawah menanggung kos pengeluaran padi yang lebih tinggi.	Meningkatkan pemantauan terhadap peruncit bagi memastikan benih padi dijual pada harga kawalan.
4.	Berlaku kelewatan pengagihan baja kepada pesawah dan sebahagian pesawah menerima bekalan baja melepasi tempoh pembajaan sepatutnya.	Baja tidak dapat digunakan semasa musim penanaman padi yang sepatutnya.	• Mengambil tindakan tegas terhadap pembekal dengan mengenakan denda kelewatan pembekalan baja berdasarkan syarat kontrak. • Mewujudkan alternatif pembekal baja selain daripada Pembekal KEB 15/1.
5.	Pengecualian pengenaan denda kelewatan pembekalan baja bagi tempoh tahun 2016 hingga 2019 berjumlah RM211.27 juta telah diberikan secara 100% kepada Pembekal KEB 15/1.	• Kelewatan pembekalan baja menjadi isu berulang setiap tahun kerana pembekal tidak dikenakan apa-apa tindakan. • Pesawah tidak mendapat manfaat sepenuhnya apabila baja lewat dibekalkan.	Mengkaji semula setiap kontrak yang terlibat di dalam industri padi dan beras supaya ianya bersifat melindungi serta tidak merugikan pihak Kerajaan.
6.	Hanya 589 (66%) daripada 892 jentera pertanian boleh beroperasi.	Ketidakcukupan jentera menyebabkan pesawah bergantung kepada penyedia perkhidmatan swasta.	• Menyalurkan peruntukan kepada LPP, MADA, KADA dan DOA Sarawak untuk membuat perolehan jentera; atau • Melaksanakan alternatif lain seperti membuat sewaan jentera bagi memenuhi keperluan pesawah.
7.	Peruntukan yang disalurkan berjumlah RM23.28 juta (30.4%) berbanding permohonan sebanyak RM76.67 juta adalah tidak mencukupi untuk melaksanakan projek penyelenggaraan saluran mengikut perancangan.	Berlaku masalah pengairan di kawasan penanaman padi berdasarkan aduan yang diterima daripada pesawah.	Meningkatkan jumlah peruntukan untuk penyelenggaraan saluran selaras dengan keperluan di lapangan.

BIL.	ISU YANG DIBANGKITKAN	KESAN	LANGKAH PENYELESAIAN
8.	Baki peruntukan terkumpul di LPP berjumlah RM448.87 juta tidak dibelanjakan secara optimum bagi membantu golongan sasaran mengurangkan kos pengeluaran padi.	Baki peruntukan tidak dapat digunakan oleh KPKM untuk melaksanakan program lain bagi mengurangkan kos pengeluaran padi yang seterusnya dapat memberi manfaat kepada pesawah.	KPKM melalui agensi yang terlibat perlu memastikan semua skim bantuan yang diperuntukkan digunakan secara optimum bagi membantu golongan sasaran untuk mengurangkan kos pengeluaran padi dan seterusnya golongan tersebut mendapat manfaat daripada bantuan yang disalurkan.
9.	Baki peruntukan Program EPP 11 berjumlah RM26.77 juta masih belum dipulangkan oleh 3 agensi walaupun program tamat tahun 2020 iaitu KADA (RM10.22 juta), Kementerian Pertanian, Perikanan dan Industri Makanan Sabah (MAFFI) (RM7.28 juta) dan Kementerian Pemodenan Pertanian, Tanah Adat dan Pembangunan Wilayah Sarawak (M-FICORD) (RM9.27 juta).		KPKM mengambil tindakan segera bagi memastikan baki peruntukan tersebut dipulangkan oleh KADA, MAFFI Sabah dan M-FICORD dan diserahkan kepada Kementerian Kewangan.

KEMENTERIAN PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN

1. PENGURUSAN PROGRAM PENANAMAN PADI

FAKTA UTAMA

Tahap Sara Diri (SSL)	Keluasan Penanaman Padi Malaysia	Peruntukan 2019 - 2022
70% (2019) 73.8% (2022) 80% (2030)	647,936 hektar Meliputi kawasan jelapang (416,415 ha) dan kawasan luar jelapang (231,521 ha)	RM6.820 Bilion Peruntukan mengurus dan pembangunan yang disalurkan oleh KPKM
Penetapan Sasaran SSL Beras	12 Kawasan jelapang padi iaitu MADA, KADA dan 10 IADA	RM6.342 Bilion Jumlah perbelanjaan (93%)
Objektif Program	Meningkatkan produktiviti penanaman padi bagi mencapai 80% serta peningkatan pendapatan pesawah kepada purata RM3,500 sebulan (jelapang) dan RM2,500 sebulan (luar jelapang) menjelang tahun 2030	
Kementerian Pertanian dan Keterjaminan Makanan (KPKM)	Menggubal dan menetapkan dasar yang berkaitan dengan pembangunan industri padi dan beras negara	
Agensi Pelaksana	Jabatan Pertanian Malaysia (DOA), Lembaga Pertubuhan Peladang (LPP), Institut Penyelidikan dan Kemajuan Pertanian Malaysia (MARDI), Lembaga Kemajuan Pertanian Muda (MADA), Lembaga Kemajuan Pertanian Kemubu (KADA) dan Kawasan Pembangunan Pertanian Bersepadu (IADA)	

1. LATAR BELAKANG

1.1. Dasar Agromakanan Negara 2021-2030 (DAN 2.0) digubal secara holistik untuk meneruskan Dasar Agromakanan Negara 2011-2020 (DAN 1.0) dengan memfokuskan kepada pemodenan dan perkembangan sektor agromakanan serta meningkatkan sekuriti makanan negara. Penekanan khusus terhadap sekuriti makanan akan terus diberikan melalui pengukuhan empat subsektor utama sektor agromakanan iaitu padi dan beras; buah-buahan dan sayur-sayuran; ternakan; serta perikanan dan akuakultur.

1.2. Empat matlamat disasarkan dalam DAN 2.0 melibatkan jumlah pengeluaran padi dan beras, purata hasil padi per hektar, SSL beras dan peningkatan tahap pendapatan pesawah. Ringkasan matlamat yang ingin dicapai menjelang tahun 2030 di bawah DAN 2.0 adalah seperti dalam **Rajah 1**.

RAJAH 1
SASARAN DAN 2.0 BERKAITAN INDUSTRI PADI DAN BERAS

Sumber: DAN 2.0 (2021-2030)

1.3. Tahap sara diri (SSL) merupakan suatu komponen utama sekuriti makanan yang berfungsi sebagai petunjuk untuk mengukur kemampuan sebuah negara memenuhi keperluan makanan daripada pengeluaran domestiknya sendiri. SSL bagi beras merujuk kepada peratus kecukupan beras untuk kegunaan penduduk Malaysia. Sasaran SSL beras telah ditetapkan pada kadar 70% bagi tahun 2019, 73.8% bagi tahun 2022 dan 80% bagi tahun 2030, iaitu peningkatan sasaran sebanyak 17% daripada tahun 2019 hingga tahun 2030.

1.4. Bahagian Pembangunan Industri Padi (PIP), Kementerian Pertanian dan Keterjaminan Makanan (KPKM) bertanggungjawab menggubal dan menetapkan dasar yang berkaitan dengan pembangunan industri padi dan beras negara. Bahagian/Jabatan/Agensi lain yang terlibat secara langsung dengan industri padi dan beras negara adalah Bahagian Pengairan dan Saliran (BPSP) KPKM, Jabatan Pertanian Malaysia (DOA), Lembaga Pertubuhan Peladang (LPP), Institut Penyelidikan dan Kemajuan Pertanian Malaysia (MARDI), Lembaga Kemajuan Pertanian Muda (MADA), Lembaga Kemajuan Pertanian Kemubu (KADA) dan Kawasan Pembangunan Pertanian Bersepadu (IADA).

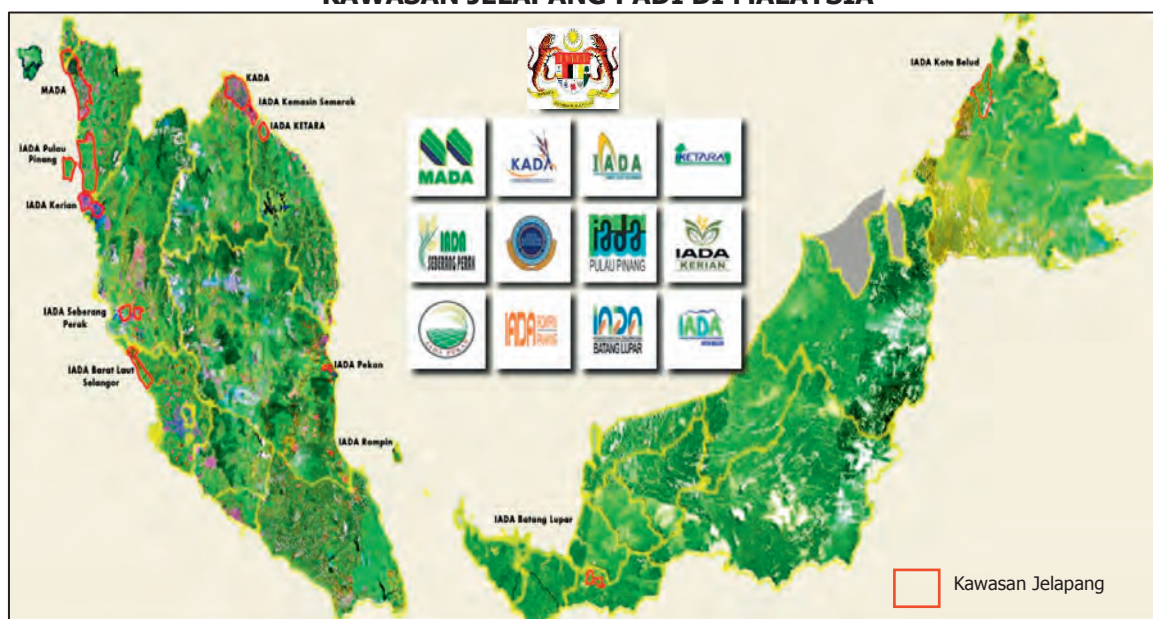
1.5. Selain itu, terdapat satu syarikat dan satu pembekal terlibat secara langsung dengan industri padi dan beras negara iaitu Syarikat 295514-U (Syarikat) dan Pembekal KEB 15/1 (Pembekal). Syarikat telah diberikan hak oleh Kerajaan untuk mengimport beras bagi menampung keperluan beras negara melalui perjanjian konsesi yang telah ditandatangani. Syarikat juga bertanggungjawab dalam membuat pembayaran Skim Subsidi Harga Padi kepada pesawah yang menghantar padi kepada kilang yang berdaftar dengannya. Pembekal pula berperanan untuk menyediakan perkhidmatan membekal dan menghantar input pertanian (baja, racun dan kapur) di bawah Skim Baja Padi Kerajaan Persekutuan (SBPKP) dan Skim Insentif Pengeluaran Padi (SIPP).

1.6. Kawasan penanaman padi di Malaysia terbahagi kepada kawasan jelapang dan luar jelapang. Kawasan jelapang merujuk kepada skim pengairan yang besar dengan keluasan melebihi 4,000 hektar dan diiktiraf oleh Kerajaan dalam Dasar Pertanian Negara sebagai kawasan utama pengeluaran padi. Luar jelapang pula merujuk kepada kawasan yang bertanam padi di skim pengairan kecil atau kawasan yang tidak mendapat bekalan air dari sistem pengairan/luar skim pengairan dan bergantung kepada hujan. Kawasan jelapang dikawal selia oleh agensi di bawah KPKM iaitu MADA, KADA dan IADA manakala kawasan luar jelapang dikawal selia sepenuhnya oleh Jabatan Pertanian Negeri.

1.7. Berdasarkan Statistik Padi Tahun 2021 yang dikeluarkan oleh DOA, penanaman padi di Malaysia melibatkan kawasan seluas 647,936 hektar meliputi kawasan jelapang seluas 416,415 hektar dan luar jelapang seluas 231,521 hektar. Sehingga Disember 2022, terdapat 12 kawasan jelapang padi yang diiktiraf oleh Kerajaan iaitu kawasan MADA,

KADA dan 10 IADA melibatkan IADA Kerian, IADA Barat Laut Selangor, IADA Pulau Pinang, IADA Seberang Perak, Projek Pembangunan Pertanian Terengganu Utara (IADA KETARA), IADA Kemasin Semarak, IADA Pekan, IADA Rompin, IADA Kota Belud dan IADA Batang Lepar, seperti dalam **Rajah 2**. Berdasarkan maklumat daripada MADA, KADA dan 10 IADA, seramai 196,138 pesawah berdaftar di 12 kawasan jelapang padi tersebut bagi tahun 2021.

RAJAH 2
KAWASAN JELAPANG PADI DI MALAYSIA

Sumber: MAKGEO Padi

1.8. Umumnya, penanaman padi di dalam negara dilakukan dua kali setahun iaitu pada Musim Utama dan Luar Musim. Berdasarkan *Rice Check* Padi, Musim Utama adalah tempoh penanaman padi yang paling sesuai berdasarkan iklim tempatan (musim hujan) dan tidak bergantung sepenuhnya kepada sistem pengairan. Luar Musim pula adalah tempoh kering yang mana penanaman padi biasanya bergantung kepada sistem pengairan. Untuk tujuan pentadbiran, penanaman padi Luar Musim bermula antara bulan Mac hingga Julai dalam tahun semasa disebut sebagai Musim 1 (M1). Musim Utama yang melibatkan penanaman padi antara bulan Ogos hingga Februari tahun berikutnya disebut sebagai Musim 2 (M2).

1.9. Sejumlah RM6.820 bilion telah disalurkan oleh KPKM di bawah peruntukan mengurus dan pembangunan berkaitan industri padi bagi tempoh tahun 2019 hingga 2022 dan sejumlah RM6.342 bilion telah dibelanjakan.

2. OBJEKTIF PENGAUDITAN

Objektif pengauditan adalah untuk menilai sama ada Program Pengurusan Penanaman Padi telah dilaksanakan dengan cekap dan berkesan bagi mencapai objektif yang telah ditetapkan iaitu:

- a. meningkatkan jumlah pengeluaran padi dan beras;
- b. produktiviti penanaman padi;
- c. SSL beras mencapai 73.8% pada tahun 2022 dan 80% menjelang tahun 2030; dan
- d. peningkatan pendapatan pesawah kepada purata RM3,500 sebulan bagi pesawah kawasan jelapang dan RM2,500 sebulan bagi pesawah kawasan luar jelapang menjelang tahun 2030.

3. SKOP PENGAUDITAN

3.1. Pengauditan ini meliputi dua bidang utama Audit iaitu prestasi program dan pengurusan program penanaman padi bagi tempoh tahun 2019 hingga 2022. Prestasi program dinilai berdasarkan pencapaian output dan pencapaian keberhasilan.

- a. Pencapaian output dinilai berdasarkan pencapaian sasaran pengeluaran padi dan produktiviti pengeluaran padi per hektar.
- b. Pencapaian keberhasilan dinilai berdasarkan pencapaian tahap kecukupan sara diri (SSL) beras dan pendapatan pesawah.

3.2. Pengurusan program meliputi pengurusan tanah, benih padi, baja, jentera dan mekanisasi serta peruntukan dan perbelanjaan.

3.3. Pengauditan telah dilaksanakan di KPKM, DOA, Ibu Pejabat LPP, MADA, KADA, IADA dan MARDI. Lawatan Audit turut dijalankan secara persampelan di 30 Pertubuhan Peladang Kawasan (PPK) di kawasan MADA, KADA dan empat IADA di enam negeri bagi tujuan semakan fizikal dan temu bual bersama pesawah. Butiran sampel yang dilawati adalah seperti dalam **Jadual 1**.

JADUAL 1
SAMPEL PPK YANG DILAWATI

AGENSI	BIL. PPK	
	KESELURUHAN	BIL. SAMPEL
MADA	27	15
KADA	13	6
IADA Barat Laut Selangor	3	3
IADA Pulau Pinang	7	3

AGENSI	BIL. PPK	
	KESELURUHAN	BIL. SAMPEL
IADA Seberang Perak	2	2
IADA Batang Lupar, Sarawak	1	1
JUMLAH	53	30 (56.6%)

Sumber: Lawatan Fizikal Audit

3.4. Skop pengauditan bagi penilaian pengurusan program hanya melibatkan kawasan jelapang yang meliputi seluas 416,415 hektar (64.3%) daripada keseluruhan kawasan penanaman padi di Malaysia. Pengauditan ini tidak meliputi kawasan penanaman padi luar jelapang yang berada di bawah tanggungjawab Jabatan Pertanian Negeri. Namun bagi pelaporan pencapaian output dan keberhasilan secara keseluruhan, data berkaitan pencapaian produktiviti kawasan luar jelapang juga diperolehi daripada Ibu Pejabat DOA.

4. METODOLOGI PENGAUDITAN

4.1. Pengauditan dijalankan dengan menyemak fail, rekod dan dokumen berkaitan termasuk data dan laporan hasil padi, minit mesyuarat, surat-menyurat dan dokumen kewangan. Semakan dijalankan di Bahagian PIP, Bahagian Pembangunan, Bahagian Kewangan dan BPSP di KPKM serta DOA, LPP, MARDI, MADA, KADA dan IADA. Data dan maklumat daripada pihak Syarikat dan Pembekal turut diperolehi melalui Bahagian PIP, KPKM.

4.2. Analisis turut dibuat terhadap data daripada Sistem ePadi (milik Pembekal), Sistem Pengurusan Input MADA (SPIM) dan Sistem i-Padi (milik KADA). Lawatan Audit telah dijalankan terhadap 30 (56.6%) daripada 53 PPK bagi mendapatkan maklumat terperinci, mengesahkan ketepatan maklumat yang diterima serta pengesahan fizikal terhadap peralatan, input pertanian dan kawasan penanaman padi. Di samping itu, temu bual dan perbincangan bersama pegawai LPP, DOA Negeri dan Seksyen Kawal Selia Padi dan Beras Negeri turut dijalankan bagi mendapatkan penjelasan dan pengesahan berkaitan isu berbangkit. Soal selidik dan temu bual juga turut dijalankan bersama 535 pesawah yang mengusahakan sawah di MADA, KADA dan empat IADA yang dilawati.

5. PENEMUAN TERPERINCI AUDIT

Pengauditan telah dijalankan pada bulan Oktober 2022 hingga bulan Mac 2023. Perkara yang ditemui serta maklum balas telah dibentangkan dalam Mesyuarat Penutup yang diadakan pada 19 September 2023. Penjelasan lanjut bagi setiap penemuan Audit adalah seperti dalam perenggan berikut:

5.1. Prestasi Program

5.1.1. Pencapaian Output

Pencapaian output dinilai terhadap dua perkara iaitu pengeluaran padi dan purata hasil padi per hektar (produktiviti).

5.1.1.1. Pengeluaran Padi

- a. Berdasarkan DAN 1.0 dan DAN 2.0, penetapan sasaran pengeluaran padi adalah sebanyak 2.86 juta MT (2019), 2.91 juta MT (2020), 2.98 juta MT (2021) dan 3.04 juta MT (2022).
- b. Data pencapaian hasil padi diperolehi melalui kaedah persampelan mengikut musim yang dilaksanakan oleh Jabatan Pertanian Malaysia (DOA) berpandukan kepada Manual Penyiasatan Pengeluaran Padi. Seterusnya Laporan Penyiasatan Pengeluaran Padi Malaysia dikeluarkan dua kali bagi setiap tahun penanaman meliputi Musim Utama dan Luar Musim.
- c. Semakan Audit mendapati **pengeluaran padi tidak mencapai sasaran yang ditetapkan bagi tempoh tahun 2019 hingga 2022**. Peratus pencapaian pengeluaran padi berbanding sasaran adalah antara 81.5% hingga 87.1%. Pencapaian pengeluaran padi bagi tahun 2021 adalah yang terendah iaitu sebanyak 2.43 juta MT (81.5%) berbanding sasaran 2.98 juta MT. Butiran lanjut berkaitan sasaran dan pencapaian pengeluaran padi adalah seperti dalam **Jadual 2**.

JADUAL 2
PENCAPAIAN PENGELUARAN PADI BERBANDING SASARAN SECARA KESELURUHAN
BAGI TEMPOH TAHUN 2019 HINGGA 2022

TAHUN	SASARAN (Juta MT)	PENCAPAIAN PENGELUARAN PADI	
		(Juta MT)	%
2019	2.86	2.49	87.1
2020	2.91	2.42	83.2
2021	2.98	2.43	81.5
2022*	3.04	2.48	81.6

Sumber: Statistik Padi DOA dan Bahagian PIP, KPKM

Nota: (*) - Jumlah Bagi Tahun 2022 Masih Anggaran. Laporan Mukhtamad Belum Dikeluarkan

- d. Ketidapapaian sasaran pengeluaran padi antaranya disebabkan oleh serangan penyakit dan perosak serta kesan fenomena alam seperti banjir dan tanah jerlus. Mengikut rekod KPKM, tanah jerlus telah menjejaskan penanaman padi di MADA dan kejadian banjir pada tahun 2020 dan 2021 menyebabkan kemasukan air berlebihan ke kawasan penanaman dan merosakkan tanaman padi bagi kawasan MADA, KADA dan IADA. Selain itu,

pandemik Covid-19 telah menjejaskan prestasi banyak sektor termasuk sektor pertanian juga memberi kesan kepada pengeluaran padi pada tahun 2020 dan 2021. Semakan Audit juga mendapati empat program yang dilaksanakan oleh KPKM bertujuan untuk meningkatkan pengeluaran padi tidak mencapai sasaran yang ditetapkan.

- e. Ketidakcapaian sasaran pengeluaran padi menunjukkan trend penurunan telah menjejaskan pencapaian SSL yang ditetapkan oleh Kerajaan.

Maklum balas KPKM yang diterima pada 4 Ogos 2023

Pencapaian sasaran bergantung kepada dua faktor iaitu dalam kawalan (bantuan subsidi, disiplin pesawah) dan di luar kawalan (perubahan iklim, bencana alam dan lain-lain).

5.1.1.2. Purata Hasil Padi Per Hektar (Produktiviti)

- a. DAN 1.0 mensasarkan peningkatan dari segi purata hasil padi per hektar daripada 4 MT per hektar (MT/Ha) pada tahun 2010 kepada 5 MT/Ha pada tahun 2020. DAN 2.0 pula menyatakan menjelang tahun 2030, purata hasil padi bagi setiap unit kawasan sawah padi akan dipertingkatkan kepada 5.3 MT/Ha berbanding purata hasil 3.5 MT/Ha pada tahun 2019.
- b. Semakan Audit mendapati sasaran yang ditetapkan dalam DAN 2.0 bagi tahun 2021 adalah 3.774 MT/Ha dan 2022 sebanyak 3.919 MT/Ha. Sasaran ini lebih rendah berbanding sasaran yang ditetapkan bagi tahun 2020 iaitu 5 MT/Ha. KPKM telah menjalankan kajian dan penyelarasan semula sasaran purata hasil padi per hektar dan menetapkan sasaran yang lebih rendah pada tahun 2021 dan 2022 disebabkan sasaran DAN 1.0 iaitu 5 MT/Ha pada tahun 2020 gagal dicapai. Penetapan sasaran purata hasil padi per hektar adalah seperti dalam **Jadual 3**.

JADUAL 3
SASARAN PURATA HASIL PADI PER HEKTAR
BAGI TEMPOH TAHUN 2019 HINGGA 2022

TAHUN	SASARAN PURATA HASIL PADI PER HEKTAR (MT/Ha)	DASAR AGROMAKANAN NEGARA (DAN)
2019	4.995	DAN 1.0
2020	5.000	
2021	3.774	DAN 2.0
2022	3.919	

Sumber: DAN 1.0 dan DAN 2.0

- c. Analisis Audit terhadap data Statistik Padi DOA mendapati walaupun purata hasil padi per hektar masih belum mencapai sasaran yang ditetapkan namun menunjukkan trend peningkatan. Pencapaian purata hasil padi per hektar menunjukkan peningkatan setiap tahun iaitu daripada 3.455 MT/Ha pada tahun 2019 kepada 3.480 MT/Ha pada tahun 2020. Purata hasil padi per hektar terus meningkat kepada 3.553 MT/Ha pada tahun 2021 dan seterusnya dijangka meningkat kepada 3.625 MT/Ha pada tahun 2022. Butiran lanjut seperti dalam **Jadual 4**.

JADUAL 4
PENCAPAIAN PURATA HASIL PADI PER HEKTAR BERBANDING SASARAN
BAGI TEMPOH TAHUN 2019 HINGGA 2022

BUTIRAN	PURATA HASIL PADI PER HEKTAR (MT/Ha)			
	2019	2020	2021	2022*
Sasaran	4.995	5.000	3.774	3.919
Pencapaian	3.455	3.480	3.553	3.625
PERATUS (%)	69.2	69.6	94.1	92.5

Sumber: Statistik Padi DOA

Nota: (*) - Jumlah Bagi Tahun 2022 Masih Anggaran. Laporan Muktamad Belum Dikeluarkan.

Maklum balas KPKM yang diterima pada 4 Ogos 2023

KPKM dan agensi telah melaksanakan beberapa tindakan penambahbaikan antaranya program kawalan penyakit dan perosak secara bersepadu, program pengembangan peningkatan hasil padi, mencadangkan penggunaan benih yang seragam dan bebas penyakit serta membekalkan pam bergerak kepada pesawah. Selain itu, KPKM juga akan memperkenalkan Program Lestari 5 iaitu sasaran produktiviti 5 MT/Ha berbanding purata nasional 3.5 MT/Ha.

5.1.1.3. Program Peningkatan Hasil Padi

- a. KPKM telah memperkenalkan beberapa program penanaman padi yang diuruskan secara berpusat oleh syarikat peneraju/koperasi melalui penyatuan tanah peserta bertujuan untuk meningkatkan pengeluaran hasil padi. Program yang dijalankan adalah Program Smart Sawah Berskala Besar (SMART SBB); Pengukuhan Produktiviti Penanaman Padi di Lain-lain Kawasan Pengairan (EPP 11); Projek Penanaman Padi Skala Besar (PPSB) yang diterajui oleh MADA dan Ladang Merdeka yang diterajui oleh KADA.
- b. Semakan Audit mendapati sasaran pengeluaran padi yang ditetapkan di bawah empat program tersebut masih belum dapat dicapai dan perkara ini telah menjejaskan pencapaian sasaran pengeluaran padi negara. Pencapaian program yang dijalankan setakat 31 Disember 2022 adalah seperti dalam **Jadual 5**.

JADUAL 5
PENCAPAIAN PROGRAM PENYATUAN TANAH

BIL.	BUTIRAN PROGRAM	SASARAN	PENCAPAIAN	%	CAPAI (✓) / TIDAK CAPAI (X)
1.	SMART SBB				
	Keluasan (Ha)	150,000	1,611.82 (M2/2021)	1.1	X
			3,762.38 (M1/2022)	2.5	
			3,681.35 (M2/2022)	2.5	
	Produktiviti (MT/Ha)	7.0	1.30 hingga 6.05 (M2/2021)	18.6 hingga 86.4	X
			0.42 hingga 5.66 (M1/2022)	6.0 hingga 80.9	
			0.36 hingga 4.27 (M2/2022)	5.1 hingga 61.0	
Bilangan Syarikat Peneraju		27	11	40.7	X
2.	EPP 11				
	Produktiviti (MT/Ha)	6.5	6.88 hingga 14.70 (19 PPK/koperasi)	105.8 hingga 226.2	✓
			0.88 hingga 5.99 (30 PPK/koperasi)	13.5 hingga 92.2	X
3.	PPSB MADA				
	Produktiviti (MT/Ha)	6.1 (2021)	4.9 (2021)	80.3	X
		6.2 (2022)	4.7 (2022)	75.8	
4.	Ladang Merdeka KADA				
	Produktiviti (MT/Ha)	6.0	4.02 (2019)	67.0	X
			4.36 (2020)	72.7	
			2.75 (2021)	45.8	
			4.75 (2022)	79.2	

Sumber: Bahagian PIP, KPKM, MADA dan KADA

i. Program Smart Sawah Berskala Besar (SMART SBB)

- Program SMART SBB yang dilaksanakan pada tahun 2021 adalah untuk meningkatkan purata hasil padi sebanyak 7 MT/Ha. Keluasan tanah yang disasarkan bagi pelaksanaan SMART SBB adalah sebanyak 150,000 hektar.
- Semakan Audit mendapati perkara seperti berikut:
 - Kawasan SMART SBB hanya dimajukan oleh 11 (40.7%) daripada 27 syarikat peneraju **bagi M2/2021 dan mencapai 1,611.82 hektar (1.1%)** berbanding sasaran 150,000 hektar. Pada tahun 2022, kawasan yang dimajukan meningkat kepada 3,762.38 hektar (2.5%) berbanding sasaran bagi M1/2022. Bagaimanapun, berlaku penurunan bagi M2/2022 iaitu berkurang kepada 3,681.35 hektar (2.5%).

- **Purata pengeluaran hasil padi masih tidak mencapai sasaran yang ditetapkan. Pengeluaran padi adalah antara 1.30 hingga 6.05 MT/Ha bagi musim 2/2021 dan 0.42 hingga 5.66 MT/Ha bagi musim 1/2022.** Penilaian pengeluaran hasil bagi M2/2022 masih belum dapat dibuat kerana semasa pengauditan dijalankan, musim penanaman di sebahagian jelapang padi masih belum selesai.

ii. Pengukuhan Produktiviti Penanaman Padi di Lain-lain Kawasan Pengairan (EPP 11)

- Objektif EPP 11 adalah untuk meningkatkan purata hasil bersih kepada 6.5 MT/Ha menjelang tahun 2020. Sebanyak 49 PPK/Koperasi berperanan sebagai *Special Purpose Vehicle* (SPV) bagi pelaksanaan penanaman padi secara pengurusan berpusat.
- Analisis Audit terhadap pencapaian purata hasil padi bagi tahun 2020 (tahun akhir pelaksanaan EPP 11) mendapati hanya 19 daripada 49 SPV (38.8%) telah mencapai sasaran purata hasil 6.5 MT/Ha yang ditetapkan, iaitu antara 6.88 MT/Ha hingga 14.70 MT/Ha. Manakala **30 daripada 49 SPV (61.2%) tidak mencapai sasaran purata hasil 6.5 MT/Ha**, iaitu hanya mencapai antara 0.88 MT/Ha hingga 5.99 MT/Ha.

iii. Penanaman Padi Skala Besar (PPSB) MADA

- Pada tahun 2021, Projek PPSB telah diperkenalkan di Kawasan Muda, Kedah sebagai penambahbaikan kepada projek Estet Padi sedia ada.
- Semakan Audit terhadap pencapaian purata hasil padi bagi tahun 2021 dan 2022 mendapati **sasaran hasil yang ditetapkan tidak tercapai**. Purata hasil pengeluaran padi pada tahun 2021 adalah 4.9 MT/Ha (80.3%) berbanding sasaran 6.1 MT/Ha dan 4.7 MT/Ha (75.8%) berbanding sasaran 6.2 MT/Ha pada tahun 2022.

iv. Projek Ladang Merdeka KADA

- Projek Ladang Merdeka KADA mula dilaksanakan pada tahun 1981 sebagai projek Perintis KADA II dan ditukar kepada Projek Ladang Merdeka pada tahun 1991. Sehingga tahun 2022, sebanyak 16 buah Ladang Merdeka telah beroperasi melibatkan keluasan keseluruhan 737.52 hektar dengan keluasan bertanam 631.88 hektar. Bilangan peserta adalah seramai 2,110 peserta.

- KADA telah menetapkan sasaran purata hasil Ladang Merdeka bagi tempoh tahun 2019 hingga 2022 iaitu 6.00 MT/Ha. Analisis Audit terhadap pencapaian purata hasil bagi 16 Ladang Merdeka bagi tempoh tersebut mendapati **sasaran hasil yang ditetapkan tidak tercapai. Pencapaian hasil pengeluaran adalah 4.02 MT/Ha (2019), 4.36 MT/Ha (2020), 2.75 MT/Ha (2021) dan 4.75 MT/Ha (2022).**

Maklum balas KPKM yang diterima pada 4 Ogos 2023

- Pelaksanaan SMART SBB mengambil masa kerana memerlukan persetujuan semua rakan kongsi iaitu syarikat dan pesawah.
- EPP 11 telah ditamatkan dan tidak diteruskan dalam Rancangan Malaysia Kedua Belas.
- MADA mengambil inisiatif melaksanakan program *soil profiling* dan pemulihan tanah melalui aktiviti pengapuran bagi meningkatkan produktiviti padi.
- Ladang Merdeka KADA telah dilaksanakan sejak 32 tahun lalu dan kebanyakan kawasan memerlukan penyelenggaraan infra.

Pendapat Audit | **Sasaran pengeluaran hasil padi yang ditetapkan oleh DAN 1.0 gagal dicapai menyebabkan sasaran DAN 2.0 diturunkan. Bagaimanapun, sasaran tersebut masih tidak dapat dicapai malah pengeluaran padi menunjukkan trend penurunan bagi tempoh tahun 2019 hingga 2022.**

5.1.2. Pencapaian Keberhasilan

Pencapaian keberhasilan dinilai berdasarkan tahap kecukupan sara diri (SSL) beras dan pendapatan pesawah.

5.1.2.1. Tahap Kecukupan Sara Diri (SSL Beras)

a. Pengeluaran Beras (Juta MT)

- Berdasarkan DAN 1.0, penggunaan beras dijangka meningkat daripada 2.30 juta MT pada tahun 2010 kepada 2.69 juta MT pada tahun 2020 iaitu pertumbuhan sebanyak 1.6% setahun. Bagaimanapun, DAN 1.0 tidak menyatakan sasaran pengeluaran beras bagi tempoh tersebut. DAN 2.0 pula menyatakan bahawa pengeluaran beras disasarkan mengalami

peningkatan daripada 1.92 juta MT pada tahun 2021, sebanyak 1.96 juta MT pada tahun 2022 dan seterusnya 2.33 juta MT menjelang tahun 2030.

- ii. Semakan Audit mendapati bagi **tahun 2021 dan 2022, pengeluaran beras tidak mencapai sasaran yang ditetapkan**. Pencapaian pengeluaran beras adalah 1.68 juta MT (87.5%) berbanding sasaran 1.92 juta MT pada tahun 2021 dan 1.70 juta MT (86.7%) berbanding sasaran 1.96 juta MT pada tahun 2022.
- iii. Semakan Audit selanjutnya mendapati walaupun pengeluaran beras negara tidak mencapai sasaran yang ditetapkan, namun pengeluaran beras menunjukkan trend peningkatan bagi tempoh tahun 2019 hingga 2022. Pada tahun 2019, pengeluaran beras adalah sebanyak 1.60 juta MT, meningkat kepada 1.66 juta MT pada tahun 2020 dan 1.68 juta MT pada tahun 2021. Pada tahun 2022, pengeluaran beras dianggarkan meningkat kepada 1.70 MT iaitu peningkatan sebanyak 0.02 juta MT (1.2%). Butiran lanjut adalah seperti dalam **Jadual 6**.

JADUAL 6
PENCAPAIAN PENGELUARAN BERAS BERBANDING SASARAN
BAGI TEMPOH TAHUN 2019 HINGGA 2022

TAHUN	SASARAN (Juta MT)	PENCAPAIAN PENGELUARAN BERAS	
		JUMLAH (Juta MT)	PERATUS PENCAPAIAN (%)
2019	Tiada	1.60	TB
2020	Tiada	1.66	TB
2021	1.92	1.68	87.5
2022	1.96	1.70	86.7

Sumber: Statistik Padi DOA dan Bahagian PIP, KPKM

- iv. Semakan Audit mendapati **perubahan peratus penukaran padi kepada beras bagi kawasan jelapang di Semenanjung daripada 65% pada tahun 2019 kepada 70% pada tahun 2020 telah menyebabkan berlaku peningkatan pengeluaran beras walaupun pengeluaran padi menunjukkan trend penurunan**. Pada tahun 2019, pengeluaran padi kawasan jelapang di Semenanjung adalah sebanyak 1.84 juta MT dan berkurang kepada 1.81 juta MT pada tahun 2020. Dengan perubahan peratus ini, pengeluaran beras telah meningkat daripada 1.19 juta MT kepada 1.27 juta MT walaupun berlaku penurunan pengeluaran padi dalam tempoh tersebut.

- v. Berdasarkan rekod KPKM, penggunaan sebenar beras negara (termasuk untuk tujuan stok penimbal) pada tahun 2021 adalah 2.74 juta MT. Pengeluaran beras pada tahun 2021 sebanyak 1.68 juta MT adalah tidak mencukupi untuk menampung keperluan tersebut dan Kerajaan telah mengimport beras sebanyak 1.06 juta MT.

Maklum balas KPKM yang diterima pada 4 Ogos 2023

Penyelarasan semula kadar penukaran padi kepada beras telah dipersetujui secara konsensus dalam Mesyuarat Pemurnian SSL Beras Tahun 2020 bertarikh 10 Disember 2021. Penyelarasan ini adalah berdasarkan input daripada industri melalui pihak Syarikat bahawa kadar 70% adalah munasabah mengambil kira kebolehpayaan mesin kisar padi yang lebih moden dan terkini.

b. Pencapaian SSL Beras

- i. Berdasarkan DAN 1.0, SSL beras tempatan dikekalkan pada kadar 70% sehingga tahun 2020 dan SSL yang disasarkan di bawah DAN 2.0 pula adalah 80% menjelang tahun 2030. Untuk mencapai matlamat itu, KPKM telah menyediakan unjuran sasaran SSL yang perlu dicapai setiap tahun sehingga 2030. Sasaran SSL bagi tahun 2021 adalah sebanyak 73.4% dan 2022 sebanyak 73.8%.
- ii. Semakan Audit mendapati bagi tahun 2019 hingga 2022, **SSL beras negara tidak mencapai sasaran yang telah ditetapkan.** Pencapaian SSL bagi tahun 2019 hanya 63% berbanding sasaran 70% dan menurun kepada 59.4% pada tahun 2020. Pencapaian SSL meningkat kepada 65% pada tahun 2021 tetapi masih tidak mencapai sasaran 73.4%. Seterusnya SSL pada tahun 2022 dijangkakan menurun kepada 62.6% berbanding sasaran 73.8%. Ketidakaapaian sasaran ini adalah rentetan daripada pengeluaran padi yang tidak mencapai sasaran yang seterusnya memberi kesan kepada pengeluaran beras negara. Butiran lanjut adalah seperti dalam **Jadual 7**.

JADUAL 7
SASARAN DAN PENCAPAIAN SSL BERAS NEGARA
BAGI TEMPOH TAHUN 2019 HINGGA 2022

TAHUN	SASARAN (%)	PENCAPAIAN (%)
2019	70.0	63.0
2020	70.0	59.4
2021	73.4	65.0
2022	73.8	62.6

Sumber: DAN 1.0 & 2.0 (Rajah 5-31), Buku Asas Perangkaan BPIP 2021, Statistik Padi dan Beras 2000 - 2020 BPIP

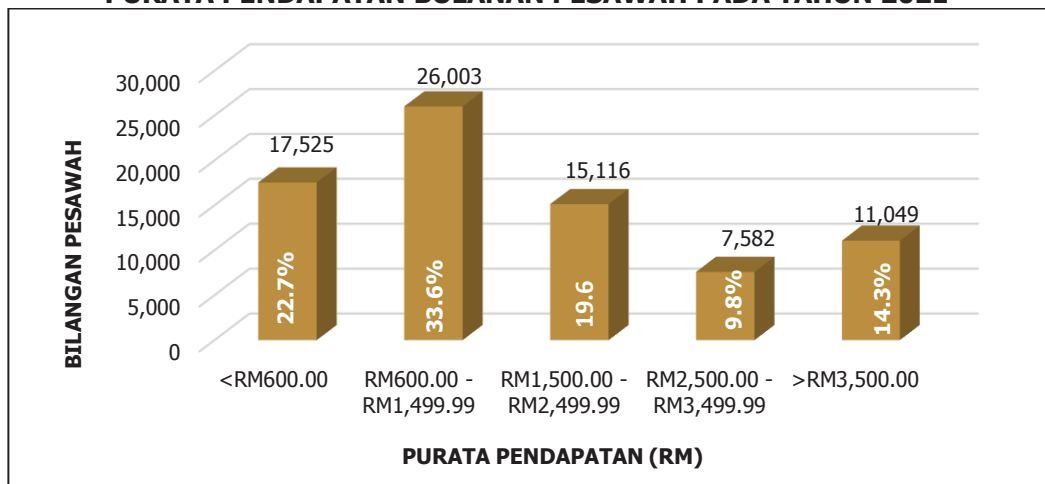
Maklum balas KPKM yang diterima pada 4 Ogos 2023

SSL beras adalah berkadar langsung dengan hasil pengeluaran padi yang dipengaruhi oleh pelbagai faktor seperti serangan penyakit, kecukupan sistem pengairan dan cuaca.

5.1.2.2. Pendapatan Pesawah

- a. Salah satu matlamat utama subsektor padi dan beras yang ditetapkan DAN 2.0 menjelang tahun 2030 ialah sasaran purata pendapatan bagi pesawah kawasan jelapang sejumlah RM3,500. DAN 2.0 bagaimanapun tidak menyatakan secara spesifik pendapatan RM3,500 tersebut mengikut musim penanaman atau secara bulanan. Berdasarkan maklumat daripada Bahagian Dasar dan Perancangan Strategik KPKM, penetapan sasaran RM3,500 adalah anggaran pendapatan bulanan. KPKM berhasrat untuk meningkatkan pendapatan pesawah kepada RM3,500 sebulan menjelang akhir tempoh pelaksanaan DAN 2.0 bagi mengeluarkan pesawah daripada kemiskinan.
- b. Semakan Audit telah dijalankan di KPKM, DOA, MADA, KADA, IADA dan PPK yang terlibat sebagai sampel bagi mengenal pasti dan mengesahkan purata pendapatan pesawah. Semakan Audit mendapati **KPKM dan agensi berkenaan tidak menyelenggara data berkaitan pendapatan pesawah**. Dengan ini, **purata pendapatan pesawah secara keseluruhannya tidak dapat disahkan**.
- c. Analisis Audit telah dijalankan terhadap data ePadi, SPIM, i-Padi dan data pembayaran Skim Subsidi Harga Padi (SSHP) daripada Syarikat bagi tahun 2021 untuk mendapatkan purata pendapatan kasar bulanan pesawah. Data yang dianalisis melibatkan 77,275 (33.7%) daripada keseluruhan 229,322 pesawah yang mempunyai maklumat/data yang lengkap di dalam sistem ePadi, i-Padi dan SPIM serta boleh dibuat padanan dengan data pembayaran SSHP.
- d. Analisis Audit mendapati **seramai 17,525 pesawah (22.7%) daripada 77,275 mempunyai purata pendapatan di bawah RM600.00 sebulan**. Sebahagian besar pesawah iaitu seramai 26,003 (33.6%) memperoleh pendapatan antara RM600 hingga RM1,499.99 manakala 15,116 (19.6%) memperoleh pendapatan dalam lingkungan RM1,500 hingga RM2,499.99. Pendapatan bagi seramai 7,582 pesawah (9.8%) pula adalah dalam lingkungan RM2,500 hingga RM3,499.99 dan hanya seramai 11,049 pesawah (14.3%) memperoleh purata pendapatan melebihi RM3,500. Butiran lanjut seperti dalam **Carta 1**.

CARTA 1
PURATA PENDAPATAN BULANAN PESAWAH PADA TAHUN 2021

Sumber: Analisis Audit Terhadap Data ePadi, SPIM, i-Padi dan SSHP

- e. Berdasarkan Maklumat Asas Perangkaan Industri Padi dan Beras Tahun 2021, anggaran pendapatan bersih pesawah bagi setiap hektar pengeluaran padi adalah RM629.76 sebulan. Bagi memperolehi purata pendapatan bulanan melebihi pendapatan garis kemiskinan (PGK) negara yang berjumlah RM2,208, pesawah perlu mengusahakan sekurang-kurangnya 3.6 hektar tanah sawah.

Maklum balas KPKM yang diterima pada 25 Ogos 2023

KPKM akan selaraskan dalam satu sistem pangkalan data berpusat iaitu Sistem SMART PADI supaya boleh memantau purata pendapatan pesawah. KPKM kini sedang dalam proses *pilot project* di Selangor untuk bayaran pendapatan secara dalam talian. Jika projek ini mendapat sambutan yang positif, ianya akan diperluaskan ke seluruh negara.

Pendapat Audit | **SSL beras yang ditetapkan gagal dicapai disebabkan pencapaian output yang rendah. Sasaran pendapatan bulanan pesawah juga adalah rendah berbanding dengan Pendapatan Garis Kemiskinan negara dan ini boleh menjadi antara faktor golongan muda kurang berminat bergiat dalam sektor pertanian khususnya penanaman padi.**

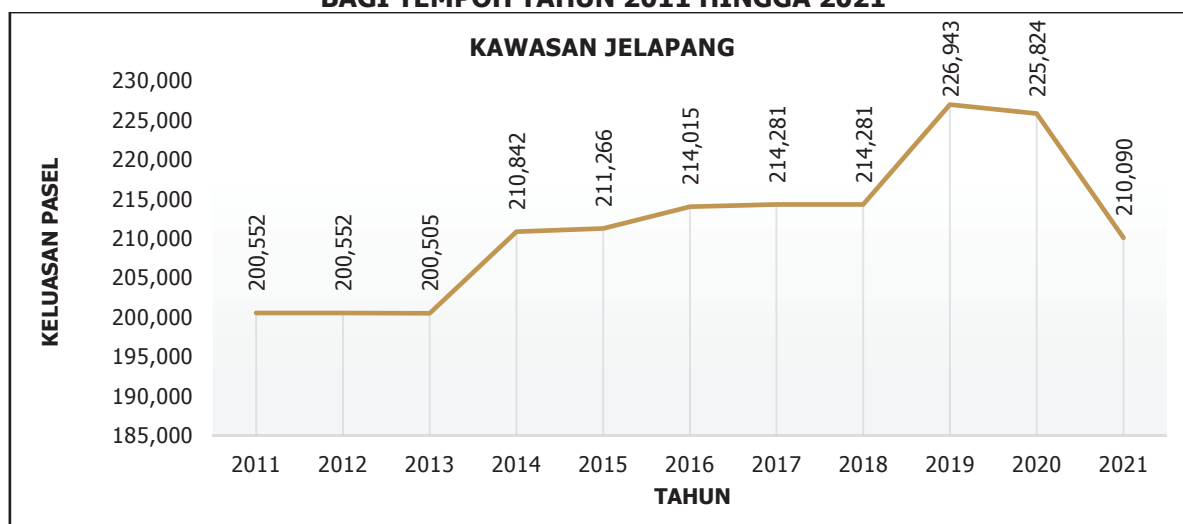
5.2. Pengurusan Program

5.2.1. Tanah

5.2.1.1. Pewartaan Kawasan Penanaman Padi

- Berdasarkan Rancangan Fizikal Negara Ke-2 Tahun 2010, kawasan jelapang padi perlu diwartakan sebagai kawasan tanaman padi.
- Semakan Audit mendapati **sehingga akhir tahun 2022, proses pewartaan kawasan penanaman padi bagi kawasan jelapang selain daripada kawasan MADA tidak dapat dijalankan** kerana Kerajaan Negeri menghadapi kekangan yang mana tanah kawasan penanaman padi merupakan tanah milik persendirian. Kawasan MADA yang telah diwartakan pada 25 Mac 2009 melibatkan keluasan sebanyak 96,558 hektar.
- Analisis Audit selanjutnya terhadap data keluasan pabel padi bagi kawasan jelapang bagi tempoh 10 tahun (2011 hingga 2021) mendapati secara keseluruhannya terdapat peningkatan 9,568 hektar seperti dalam **Carta 2**. Bagaimanapun, **keluasan kawasan pabel padi bagi empat kawasan jelapang telah mengalami penyusutan sebanyak 11,123 hektar**. Penurunan ini antaranya disebabkan oleh pembangunan kawasan seperti pembangunan perumahan dan projek komersial **yang secara tidak langsung telah mengurangkan jumlah tanah yang diperuntukkan untuk penanaman padi**. Butiran lanjut seperti dalam **Jadual 8**.

CARTA 2
TREND KAWASAN PABEL PADI DI JELAPANG
BAGI TEMPOH TAHUN 2011 HINGGA 2021

Sumber: Data Statistik Padi dan Beras, Jabatan Pertanian Malaysia (DOA)

JADUAL 8
PENYUSUTAN KAWASAN PASEL PADI DI EMPAT KAWASAN JELAPANG

BIL.	KAWASAN JELAPANG	KELUASAN (Ha)			PENYUSUTAN (Ha)	ANTARA SEBAB PENYUSUTAN
		2011	2015	2021		
1.	IADA Kerian	26,719	21,108	18,497	8,222	Bertukar kepada kawasan perumahan baharu dan penanaman kelapa sawit.
2.	KADA	29,450	29,450	26,833	2,617	Terlibat dengan pembangunan Laluan Rel Pantai Timur (ECRL), rumah kediaman dan pembangunan projek komersial.
3.	IADA Barat Laut Selangor	19,021	19,057	18,784	237	Bertukar kepada industri inap desa (homestay), rumah kediaman dan aktiviti ekonomi yang lain.
4.	IADA KETARA	4,923	4,876	4,876	47	Bertukar kepada rumah kediaman dan tanaman lain selain padi.
JUMLAH		80,113	74,491	68,990	11,123	

Sumber: Data Statistik Jabatan Pertanian Malaysia (DOA) dan Maklumat daripada Agensi

- d. Contoh kawasan pasel yang sebahagiannya digunakan untuk aktiviti ekonomi yang lain adalah seperti dalam **Gambar 1** hingga **Gambar 4**.

GAMBAR 1

Sg. Burong, Sekinchan
(IADA Barat Laut Selangor)
- Lot Padi Yang Telah Diusahakan Dengan
Tanaman Jagung
(21.09.2022)
(Sumber: Jabatan Audit Negara)

GAMBAR 2

Sg. Burong, Sekinchan
(IADA Barat Laut Selangor)
- Lot Padi Yang Telah Dibina Rumah Burung Walet
(21.09.2022)
(Sumber: Jabatan Audit Negara)

GAMBAR 3

- Kawasan Pasel Padi Yang Telah Bertukar
Kepada Pembangunan Projek Komersial
(Sumber: KADA)

GAMBAR 4

Ladang Merdeka Ismail Mulong, Kelantan (KADA)
- Lot Padi Yang Telah Digunakan Untuk
Laluan ECRL
(19.10.2022)
(Sumber: Jabatan Audit Negara)

- e. Penyusutan kawasan pabel antara faktor yang menjejaskan pengeluaran padi di IADA Kerian, IADA Barat Laut Selangor dan IADA KETARA dalam tempoh 10 tahun dari 2011 hingga 2021. **Pengeluaran padi kawasan jelapang IADA Barat Laut Selangor telah menurun sebanyak 65,664 MT, IADA Kerian sebanyak 54,364 MT dan IADA KETARA sebanyak 6,277 MT.** Hanya KADA sahaja yang menunjukkan peningkatan hasil padi sebanyak 39,111 MT walaupun mengalami penyusutan pabel padi seluas 2,617 hektar. Butiran lanjut seperti dalam **Jadual 9**.

JADUAL 9
PENINGKATAN/PENURUNAN HASIL KESAN DARIPADA
PENYUSUTAN PABEL PADI DI KAWASAN JELAPANG

BIL.	JELAPANG	PENYUSUTAN KAWASAN PABEL DALAM TEMPOH 10 TAHUN (Ha)	PENGELUARAN HASIL (MT)			PENINGKATAN/ (PENURUNAN) HASIL DALAM TEMPOH 10 TAHUN (MT)
			2011	2015	2021	
1.	KADA	2,617	217,210	229,515	256,321	39,111
2.	IADA Barat Laut Selangor	237	221,295	240,290	155,631	(65,664)
3.	IADA Kerian	8,222	196,051	189,063	141,687	(54,364)
4.	IADA KETARA	47	57,163	53,021	50,886	(6,277)

Sumber: Data Statistik Padi dan Beras, DOA

Maklum balas KPKM yang diterima pada 4 dan 25 Ogos serta 22 September 2023

IADA Kerian

IADA Kerian telah memantau dan menolak sebarang permohonan untuk pertukaran syarat status tanah yang diterima dari Pejabat Daerah dan Tanah. Sebarang permohonan yang berada di dalam kawasan pengurusan jelapang IADA Kerian adalah tidak disokong bagi mengurangkan berlakunya penyusutan keluasan penanaman padi di Kerian.

KADA

Status pewartaan tanah bagi kawasan KADA dalam Akta KADA 1972 bahagian II perkara 9 tidak menyatakan secara jelas kawasan padi yang diwartakan. Mesyuarat Lembaga Pengarah KADA Bil. 3/2023 pada 12 Julai 2023 telah bersetuju dengan cadangan pewartaan baharu di kawasan padi KADA daripada 26,833 hektar kepada 26,664 hektar setelah semakan menggunakan Sistem GIS yang bermula pada tahun 2021. Perkara ini masih lagi dalam proses permohonan bertulis kepada Kerajaan Negeri.

IADA Barat Laut Selangor

IADA Barat Laut Selangor mencadangkan dalam RTD Kuala Selangor dan Sabak Bernam 2023-2025 untuk pewartaan tanah sawah. Pihak Kerajaan Negeri juga telah mengambil maklum.

IADA KETARA

Beberapa langkah telah diambil bersama Kerajaan Negeri untuk mengekalkan kawasan padi, antaranya seperti pengezonan Kawasan Padi di bawah Rancangan Tempatan Daerah (RTD) Besut 2035 dan mengekalkan kawasan jelapang padi di bawah Rancangan Struktur Negeri (RSN) Terengganu 2050.

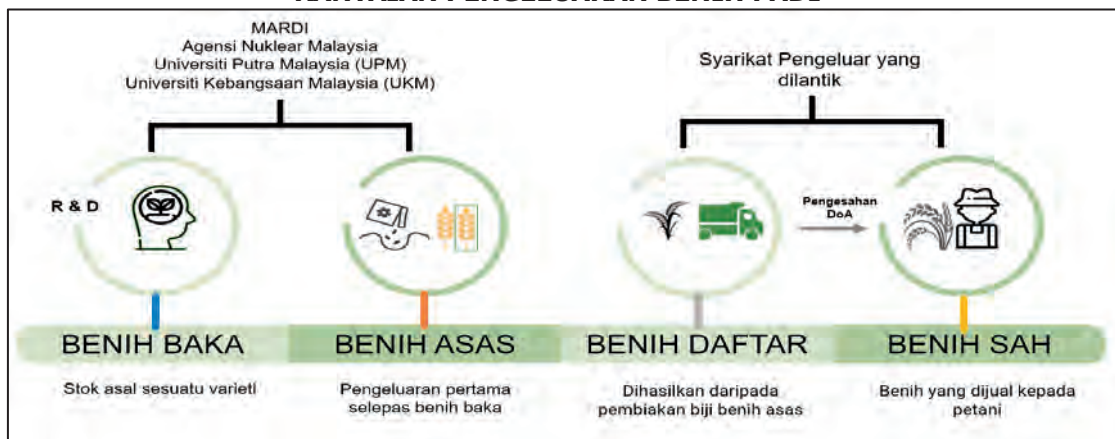
Selain itu, Mesyuarat Jawatankuasa Pertanian, Industri Makanan, Perladangan, Komoditi dan Pembangunan Luar Bandar Kali ke 2/2020 (Kumpulan A – Pertanian, Industri Makanan) pada 3 Disember 2022 bersetuju bahawa sebarang permohonan untuk penukaran syarat nyata pertanian untuk padi kepada syarat lain pembangunan adalah tidak disokong bagi mengelakkan kawasan penanaman padi sedia ada berkurangan.

Pendapat Audit	Kawasan jelapang yang tidak diwartakan akan membuka ruang kepada penggunaan tanah bagi aktiviti pembangunan yang lain. Perkara ini akan menyebabkan berlakunya penyusutan kawasan penanaman padi dan boleh menjadi antara faktor kepada pengurangan hasil pengeluaran padi.
-----------------------	--

5.2.2. Benih Padi

- a. Benih padi baka yang dihasilkan oleh agensi pembiak baka (MARDI, UPM, UKM dan Agensi Nuklear Malaysia) akan digunakan untuk pengeluaran benih padi asas. Benih padi asas yang telah mematuhi piawaian kualiti ladang dan makmal akan diedarkan kepada syarikat pengeluar benih padi daftar dan sah. Di peringkat akhir rantai, benih padi sah (BPS) yang dihasilkan daripada benih padi daftar yang telah diluluskan kualitinya oleh DOA akan diedarkan kepada pesawah. Rantai pengeluaran benih padi adalah seperti dalam **Rajah 3**.

RAJAH 3
RANTAIAN PENGELUARAN BENIH PADI

Sumber: DOA

- b. Sehingga tahun 2022, sejumlah 63 varieti telah dihasilkan. MARDI merupakan institut penyelidikan utama yang menghasilkan majoriti varieti padi di Malaysia iaitu sebanyak 53 jenis varieti (84.1%). Institusi lain yang turut menyumbang kepada pembangunan varieti padi adalah Agensi Nuklear Malaysia, Universiti Putra Malaysia (UPM) dan Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM) iaitu sebanyak 10 jenis varieti (15.9%).

5.2.2.1. Pengeluaran Benih Padi Asas

- a. Analisis Audit terhadap sasaran dan pencapaian pengeluaran benih padi asas oleh MARDI bagi tempoh tahun 2019 hingga 2022 mendapati pengeluaran benih padi asas pada tahun 2019 tidak mencapai sasaran yang telah ditetapkan iaitu hanya mencapai 5.8 MT (7.3%). Bagaimanapun, bagi tempoh tahun 2020 hingga 2022, MARDI telah berjaya menghasilkan benih padi asas melebihi sasaran yang ditetapkan. Butiran lanjut adalah seperti dalam **Jadual 10**.

JADUAL 10
SASARAN DAN PENGELUARAN BENIH PADI ASAS MARDI
DARI TAHUN 2019 HINGGA 2022

TAHUN	SASARAN (MT)	PENGELUARAN (MT)	PERATUS (%)
2019	80	5.80	7.3
2020	40	44.70	111.8
2021	60	81.40	135.7
2022	60	126.24	210.4

Sumber: Laporan Pengeluaran Benih Padi Asas Oleh MARDI

- b. Semakan Audit mendapati walaupun MARDI telah mencapai sasaran pengeluaran benih padi asas, namun **jumlah benih yang dikeluarkan tersebut tidak dapat memenuhi keperluan benih padi asas di lapangan.**
- c. Semakan Audit selanjutnya terhadap Laporan Tempahan Benih Padi Asas setiap musim penanaman oleh 12 syarikat pengeluar bagi tempoh tahun 2019 hingga 2022 mendapati **MARDI hanya mengeluarkan 258.14 MT (50.9%) benih padi asas** berbanding jumlah keperluan/tempahan oleh syarikat pengeluar iaitu 507.52 MT. Tahap pengeluaran ini adalah disebabkan kapasiti ladang benih MARDI yang terhad. Butiran lanjut adalah seperti dalam **Jadual 11.**

JADUAL 11
JUMLAH TEMPAHAN DAN PENGELUARAN BENIH PADI ASAS MARDI
BAGI TEMPOH 2019 HINGGA 2022

TAHUN	TEMPAHAN BENIH PADI ASAS OLEH SYARIKAT (MT) (a)	PENGELUARAN BENIH PADI ASAS OLEH MARDI (MT) (b)	PERBEZAAN (MT) (a) - (b)	PERATUS PENGELUARAN (%) [(a)/(b) X 100]
2019	130.46	5.80	124.66	4.4
2020	98.10	44.70	53.40	45.6
2021	97.26	81.40	15.86	83.7
2022	181.70	126.24	55.46	69.5
JUMLAH	507.52	258.14	249.38	50.9

Sumber: MARDI

- d. Pengeluaran benih padi asas yang tidak mencukupi akan menyebabkan berlakunya penggunaan benih padi yang tidak diiktiraf oleh DOA. Semakan lanjut Audit terhadap Laporan Stok Benih Padi Sah PPK mendapati 70 kampil benih daripada varieti yang tidak diiktiraf oleh DOA iaitu Hibrid MH 12 (50 kampil) dan BP Vietnam (20 kampil) telah digunakan di kawasan KADA bagi tempoh tahun 2020 dan 2021.

Maklum balas KPKM yang diterima pada 25 Ogos dan 22 September 2023

KADA telah mengeluarkan surat teguran kepada semua PPK di bawah KADA mengenai larangan penjualan benih padi yang tidak diiktiraf oleh DOA.

MARDI sedang memohon tambahan peruntukan sebanyak RM3 juta bagi meningkatkan pengeluaran benih padi asas melalui perluasan kawasan penanaman dan memastikan stok penimbal mencukupi. Permohonan ini dicadang menggunakan dana di bawah Obligasi 7: Syarikat Konsesi dan akan dibawa untuk pertimbangan oleh Jawatankuasa Akaun Amanah di bawah PIP.

Pendapat Audit | **Ketidakcukupan pengeluaran benih padi sah akan menyebabkan pesawah perlu mendapatkan bekalan benih daripada sumber lain dan seterusnya meningkatkan penggunaan benih padi yang tidak diiktiraf oleh DOA.**

5.2.2.2. Harga Jualan Benih Padi Sah

- a. Perenggan 3.4, Perintah Tetap Ketua Pengarah Kawalselia Padi dan Beras Bilangan 1/2021 berkuat kuasa 1 Disember 2021 telah menetapkan kawalan harga jualan benih padi di peringkat pengeluar, pemborong dan peruncit (ejen pengedar/pertubuhan peladang terpilih/pihak dilantik) bagi Insentif Benih Padi Sah (IBPS).
- b. Ketua Pengarah dengan kuasa yang diberikan oleh Menteri di bawah Seksyen 5, Akta Kawalan Padi dan Beras 1994 (Akta 522) telah membuat pelarasan bahawa harga benih padi adalah dikawal dan ditetapkan seperti berikut:
 - i. Peringkat pengeluar/pemborong - harga maksima jualan benih bagi setiap kampil 20 kilogram di pintu kilang RM31 manakala harga maksima jualan kepada peruncit termasuk pengangkutan ialah RM32; dan
 - ii. Peringkat runcit sama ada melalui peruncit, ejen pengedar atau pertubuhan peladang terpilih - harga maksima jualan benih bagi setiap kampil 20 kilogram kepada pesawah termasuk pengangkutan ialah RM35.
- c. Semakan Audit terhadap Data Senarai Pelesen Runcit Benih tahun 2022 mendapati sejumlah 1,540 ejen/peruncit BPS berlesen telah berdaftar dengan Bahagian Kawalselia Padi dan Beras. Daripada jumlah tersebut, 105 adalah Pertubuhan Peladang Kawasan (PPK) manakala 1,435 (93.2%) adalah ejen/peruncit swasta.
- d. Analisis Audit telah dijalankan terhadap Laporan Stok/Barangan berkaitan transaksi penjualan BPS pada tahun 2022 oleh PPK di MADA, KADA, IADA Barat Laut Selangor, IADA Pulau Pinang dan IADA Seberang Perak. Analisis Audit mendapati perkara berikut:
 - i. **Penjualan BPS oleh Syarikat Pengeluar Kepada PPK**
 - **Harga jualan BPS oleh syarikat pengeluar melebihi daripada harga kawalan yang telah ditetapkan iaitu antara RM32.50 hingga RM57 melibatkan PPK di MADA, KADA dan IADA Pulau Pinang.** Jualan ini melibatkan 33,590

kampit BPS melalui 104 (0.7%) daripada 15,094 transaksi jualan BPS tahun 2022. **Nilai jualan melebihi harga maksimum RM32 sekampit adalah RM66,609.** Butiran lanjut adalah seperti dalam **Jadual 12.**

JADUAL 12
HARGA JUALAN DARIPADA SYARIKAT PENGELUAR KEPADA PPK
MELEBIHI HARGA KAWALAN YANG DITETAPKAN BAGI TAHUN 2022

HARGA (RM) (a)	MADA		KADA		IADA PULAU PINANG		JUMLAH TRANSAKSI	JUMLAH KUANTITI (Kampit) (b)	JUMLAH NILAI JUALAN (RM)*
	BIL. TRANSAKSI	KUANTITI (Kampit)	BIL. TRANSAKSI	KUANTITI (Kampit)	BIL. TRANSAKSI	KUANTITI (Kampit)			
32.50			5	872			5	872	436.00
33.00	5	1,970	3	820	1	500	9	3,290	3,290.00
33.50	1	500	10	5,300	6	1,129	17	6,929	10,393.50
34.00	2	66	32	15,972	13	3,043	47	19,081	38,162.00
34.50			1	1,160			1	1,160	2,900.00
35.00	4	618	13	1,121			17	1,739	5,217.00
36.50					1	175	1	175	787.50
37.00			1	32	1	38	2	70	350.00
37.50			1	40			1	40	220.00
38.00					1	25	1	25	150.00
39.00					2	29	2	29	203.00
57.00			1	180			1	180	4,500.00
JUMLAH	12	3,154	67	25,497	25	4,939	104	33,590	66,609.00

Sumber: Laporan Stok/Barangan, PPK sampel audit di 6 agensi

Nota: (*) - Pengiraan = [(a) - RM35] x (b)

- Harga Jualan BPS oleh syarikat pengeluar kepada PPK di IADA Barat Laut Selangor adalah mengikut harga kawalan yang ditetapkan. Analisis Audit tidak dapat dijalankan terhadap transaksi penjualan BPS oleh syarikat pengeluar kepada PPK di IADA Seberang Perak kerana maklumat berkaitan tidak diselenggara.

ii. Penjualan BPS oleh PPK Kepada Pesawah

- Analisis Audit mendapati harga jualan BPS kepada pesawah **melebihi harga kawalan yang telah ditetapkan melibatkan kelima-lima agensi.** Harga jualan bagi 23,571 kampit BPS melalui 596 transaksi adalah antara RM35.50 hingga RM58 **dengan nilai keseluruhan jualan melebihi harga maksimum**

berjumlah RM33,988. Lebihan harga ini akan meningkatkan kos penanaman padi dan seterusnya menjejaskan pendapatan pesawah. Butiran lanjut adalah seperti dalam **Jadual 13.**

JADUAL 13
HARGA JUALAN KEPADA PESAWAH MELEBIHI
HARGA KAWALAN YANG DITETAPKAN BAGI TAHUN 2022

HARGA (RM) (a)	MADA		KADA		IADA BARAT LAUT SELANGOR		IADA PULAU PINANG		*IADA SEBERANG PERAK		JUMLAH		
	BIL. TRANSAKSI	KUANTITI (Kampit)	BIL. TRANSAKSI	KUANTITI (Kampit)	BIL. TRANSAKSI	KUANTITI (Kampit)	BIL. TRANSAKSI	KUANTITI (Kampit)	BIL. TRANSAKSI	KUANTITI (Kampit)	TRANSAKSI	KUANTITI (Kampit) (b)	NILAI JUALAN (RM)*
35.50	1	20									1	20	10
35.70	1	10									1	10	7
35.75	1	12									1	12	9
36.00	369	13,269	3	129			54	3,749	24	452	450	17,599	17,599
37.00	42	1,456	43	2,252	11	184	31	1,622			127	5,514	11,028
38.00							10	115			10	115	345
40.00							2	67			2	67	335
44.00							1	25			1	25	225
45.00							2	29			2	29	290
58.00			1	180							1	180	4,140
JUMLAH	414	14,767	47	2,561	11	184	100	5,607	24	452	596	23,571	33,988

Sumber: Laporan Stok/Barangan, PPK

Nota: (*) - Pengiraan = [(a)- RM35] x (b)

(**) - Analisis Audit Bagi PPK Sungai Manik (PPK Seberang Perak -Transaksi Jualan Tidak Direkodkan)

Maklum balas KPKM yang diterima pada 4 Ogos 2023

Harga melebihi daripada harga ditetapkan adalah disebabkan caj harga pengangkutan dan upah lain seperti harga buruh mengangkat masuk ke dalam lori. Ada PPK yang mengenakan caj pengangkutan dan caj upah pikul naik dan turun lori untuk benih padi sah dan dimasukkan dalam bil jualan padi benih sah. Pihak Kawal selia Padi Beras (KPB) telah memberi amaran supaya PPK mematuhi arahan yang dikeluarkan mengenai kawalan harga jualan BPS atau kebenaran menjual BPS tidak lagi diberikan.

Pendapat Audit | **Harga kawalan BPS telah termasuk kos pengangkutan. Adalah tidak wajar kos tersebut ditanggung oleh pesawah yang menyebabkan kos penanaman padi meningkat.**

5.2.3. Baja

5.2.3.1. Kelewatan Pembekalan Baja

- a. Pembekal KEB 15/1 adalah pembekal yang dilantik untuk membekalkan baja kepada pesawah. PPK pula telah dilantik oleh Pembekal sebagai stokis bagi memesan, menerima, menyimpan, mengawal, mengedar dan menjaga keselamatan stor subsidi/insentif pesawah.
- b. Perenggan 9.2 Perjanjian Membekal dan Menghantar Input Pertanian di bawah SBPKP dan SIPP menetapkan pembekal hendaklah menyediakan dan membuat penghantaran bekalan dalam tempoh 45 hari (termasuk cuti hujung minggu dan cuti umum) dari tarikh pembekal menerima borang pesanan yang dikeluarkan oleh PPK di Semenanjung Malaysia, Sabah dan sebahagian Sarawak.
- c. Analisis Audit telah dibuat terhadap 74 baucar bayaran baja bagi musim 2/2021 dan 1/2022 di LPP berjumlah RM181.68 juta melibatkan 545 borang pesanan yang dihantar oleh sampel 30 PPK kepada Pembekal untuk pesanan baja. Analisis Audit juga telah dibuat terhadap tarikh terimaan baja di stor PPK berbanding tarikh pihak Pembekal menerima borang pesanan bagi menilai sama ada baja telah dibekalkan dalam tempoh 45 hari selepas borang pesanan diterima oleh Pembekal.
- d. Hasil analisis Audit mendapati berlaku **kelewatan terimaan baja di stor PPK antara enam hingga 127 hari daripada tarikh pihak Pembekal menerima borang pesanan melibatkan 267 pesanan (48.9%)**. Sebanyak 238 pesanan (43.7%) tiada kelewatan dan 37 pesanan (6.8%) mengambil masa antara satu hingga lima hari. Tiga pesanan (0.6%) lagi tiada maklumat tarikh terima.
- e. Kelewatan terimaan baja di stor PPK disebabkan perkara berikut:
 - i. **Kelewatan terimaan borang pesanan oleh Pembekal.** Analisis Audit mendapati 329 (60.4%) daripada 545 borang pesanan yang dihantar oleh PPK mengambil masa antara enam hingga 75 hari untuk sampai kepada pihak Pembekal. Kelewatan ini disebabkan PPK menghantar borang pesanan melalui pos.
 - ii. Pihak Pembekal telah membuat pindaan terhadap tarikh keperluan baja melibatkan 214 (39.3%) daripada 545 borang pesanan kesan daripada kelewatan menerima borang pesanan daripada PPK. Pindaan tarikh yang dibuat oleh pihak Pembekal adalah 30 hari selepas Pembekal cap tarikh

terima di borang pesanan. **Perbezaan hari antara tarikh keperluan baja yang asal daripada PPK dengan tarikh keperluan baja pindaan Pembekal adalah antara enam hingga 75 hari** melibatkan sebanyak 179 borang pesanan. Sebanyak 35 pesanan melibatkan pindaan tarikh antara satu hingga lima hari.

- f. Semakan Audit selanjutnya mendapati berlaku kelewatan pengagihan baja kepada pesawah susulan kelewatan penerimaan baja oleh PPK daripada Pembekal. Analisis Audit mendapati **sebahagian pesawah menerima bekalan baja melepasi tempoh pembajaan sepatutnya** seperti yang ditetapkan dalam jadual kitaran penanaman padi (Rice Check).
- g. Untuk tujuan analisis kesan kelewatan pembekalan baja oleh Pembekal terhadap aktiviti pembajaan, perbandingan dibuat antara tarikh baja diterima oleh pesawah bagi Musim 2/2021 dan Musim 1/2022 dengan tarikh pembajaan mengikut jadual *Rice Check* bagi varieti padi jenis MR297 seperti berikut:
 - Baja sebatian (pembajaan pertama) - selepas 15 hari daripada tarikh akhir tabur benih.
 - Baja urea (pembajaan kedua) - selepas 35 hari daripada tarikh akhir tabur benih.
 - Baja NPK (pembajaan ketiga) - selepas 55 hari daripada tarikh akhir tabur benih.
- h. Analisis Audit mendapati berlaku kelewatan terimaan baja oleh pesawah melebihi tempoh pembajaan seperti dalam **Jadual 14**.

JADUAL 14
KELEWATAN TERIMAAN BAJA BAGI MUSIM 2/2021 DAN MUSIM 1/2022

BIL.	AGENSI/JELAPANG	PEMBAJAJAN PERTAMA (BAJA SEBATIAN)		PEMBAJAJAN KEDUA (BAJA UREA)		PEMBAJAJAN KETIGA (BAJA NPK)	
		BIL. PESAWAH TERLIBAT (Orang)	TEMPOH LEWAT (Hari)	BIL. PESAWAH TERLIBAT (Orang)	TEMPOH LEWAT (Hari)	BIL. PESAWAH TERLIBAT (Orang)	TEMPOH LEWAT (Hari)
MUSIM 2/2021							
1.	MADA	202	6 - 64	106	6 - 44	40	6 - 24
2.	KADA	2	8	-	-	-	-
3.	IADA Barat Laut Selangor	46	8 - 36	2	16 - 21	-	-
4.	IADA Pulau Pinang	9	8 - 14	-	-	-	-
5.	IADA Seberang Perak	9	16 - 46	4	22 - 26	1	6

BIL.	AGENSI/JELAPANG	PEMBAJAAN PERTAMA (BAJA SEBATIAN)		PEMBAJAAN KEDUA (BAJA UREA)		PEMBAJAAN KETIGA (BAJA NPK)	
		BIL. PESAWAH TERLIBAT (Orang)	TEMPOH LEWAT (Hari)	BIL. PESAWAH TERLIBAT (Orang)	TEMPOH LEWAT (Hari)	BIL. PESAWAH TERLIBAT (Orang)	TEMPOH LEWAT (Hari)
MUSIM 1/2022							
1.	MADA	222	6 - 155	132	6 - 135	47	6 - 115
2.	KADA	52	7 - 58	25	6 - 37	8	6 - 18
3.	IADA Barat Laut Selangor	89	8 - 66	39	16 - 46	27	8 - 26
4.	IADA Pulau Pinang	42	7 - 36	4	9 - 16	-	-
5.	IADA Seberang Perak	35	6 – 60	11	15 - 40	4	8 - 20

Sumber: Analisis Jabatan Audit Negara

i. MADA

- Analisis Audit terhadap data sampel 450 pesawah di 15 PPK MADA mendapati bagi musim 2/2021, baja lewat diterima oleh pesawah antara enam hingga 64 hari bagi pembajaan pertama, enam hingga 44 hari bagi pembajaan kedua dan enam hingga 24 hari bagi pembajaan ketiga.
- Bagi musim 1/2022 pula, terdapat kelewatan terimaan baja oleh pesawah antara enam hingga 155 hari bagi pembajaan pertama, enam hingga 135 hari bagi pembajaan kedua dan enam hingga 115 hari bagi pembajaan ketiga.

ii. KADA

- Analisis Audit terhadap data 150 pesawah di lima PPK di bawah seliaan KADA (30 pesawah/PPK) bagi musim 2/2021 dan musim 1/2022 mendapati hanya tiga PPK iaitu PPK Nilam Puri, Tanjung Puri dan Kubang Sepat yang ada merekodkan tarikh terimaan baja. Manakala dua lagi PPK iaitu PPK Kubang Bunut dan Sungai Ketereh tidak mencatatkan tarikh terimaan baja. Oleh itu, analisis Audit hanya dijalankan terhadap tiga PPK sahaja bagi mengira tempoh kelewatan terimaan baja oleh pesawah berdasarkan jadual *Rice Check* DOA.
- Bagi musim 2/2021, kelewatan terimaan baja oleh pesawah hanya berlaku di satu PPK iaitu PPK Nilam Puri yang mengambil masa selama lapan hari bagi pembajaan pertama. Bagi musim 1/2022 pula, ketiga-tiga PPK mengambil masa antara tujuh hingga 58 hari untuk mengedarkan baja kepada pesawah bagi pembajaan pertama.

iii. IADA Barat Laut Selangor

- Analisis Audit terhadap data sampel 90 orang pesawah melibatkan tiga PPK di IADA Barat Laut Selangor mendapati bagi musim 2/2021, baja lewat dibekalkan kepada pesawah antara lapan hingga 36 hari bagi pembajaan pertama dan 16 hingga 21 hari bagi pembajaan kedua.
- Bagi musim 1/2022 pula, kelewatan penghantaran baja adalah antara lapan hingga 66 hari bagi pembajaan pertama, 16 hingga 46 hari bagi pembajaan kedua dan lapan hingga 26 hari bagi pembajaan ketiga.

iv. IADA Pulau Pinang

- Analisis Audit terhadap data sampel 90 orang pesawah di IADA Pulau Pinang mendapati bagi musim 2/2021, kelewatan penghantaran baja adalah antara lapan hingga 14 hari melibatkan sembilan orang pesawah bagi pembajaan pertama.
- Bagi musim 1/2022 pula, baja telah lewat dibekalkan kepada pesawah antara tujuh hingga 36 hari daripada tarikh pembajaan pertama dan sembilan hingga 16 hari daripada tarikh pembajaan kedua. Kelewatan ini melibatkan 42 orang pesawah di tiga PPK bagi pembajaan pertama dan empat orang pesawah bagi pembajaan kedua.

v. IADA Seberang Perak

- Analisis Audit terhadap data sampel 120 orang pesawah di IADA Seberang Perak mendapati bagi musim 2/2021 baja lewat dibekalkan kepada pesawah antara 16 hingga 46 hari bagi pembajaan pertama.
- Bagi musim 1/2022 pula, baja lewat dibekalkan kepada pesawah antara enam hingga 60 hari daripada tarikh pembajaan pertama.

Maklum balas KPKM yang diterima pada 4 dan 25 Ogos 2023

Kelewatan bekalan baja disebabkan beberapa *shutdown* di kilang Pembekal di Gurun pada hujung tahun 2021. Selain itu, bahan mentah baja dari negara China dan Belarus tidak diterima pada tahun 2022.

Manual pelaksanaan SBPKP dan SIPP telah ditambah baik oleh LPP dan telah diangkat ke KPKM pada 29 Ogos 2023. Pindaan dibuat kepada perkara 8.2: Pesanan Baja yang mana borang pesanan boleh dihantar melalui emel, faks, pos atau serahan secara fizikal kepada pihak Pembekal dan akan dikira sebagai penerimaan pesanan oleh Pembekal.

Pendapat Audit | **Kelewatan terimaan baja menyebabkan pembajaan tidak dapat dilaksanakan mengikut tempoh yang ditetapkan dan boleh menjejaskan pertumbuhan padi serta memberi kesan kepada hasil pengeluaran.**

5.2.3.2. Denda Lewat Bekal Baja

- a. Perenggan 10.1(b) Perjanjian Membekal dan Menghantar Input Pertanian di bawah SBPKP dan SIPP menetapkan sekiranya pembekal gagal untuk membekal dan menghantar baja dalam tempoh masa yang ditetapkan, maka Kerajaan berhak mengenakan denda terhadap pembekal sebanyak satu peratus (1%) untuk setiap hari kelewatan daripada nilai penghantaran mengikut formulasi: (bilangan hari lewat x 0.01 x harga satu beg baja x jumlah beg baja yang lewat dibekalkan).
- b. Semakan Audit mendapati Mesyuarat Penyelarasan Denda Kelewatan Pembekalan dan Penghantaran serta Spesifikasi Baja di bawah SBPKP dan SIPP yang dipengerusikan oleh Ketua Setiausaha KPKM telah diadakan pada 21 Januari 2020. Mesyuarat ini bertujuan mencari jalan penyelesaian berhubung kenaaan denda terhadap Pembekal di bawah kontrak SBPKP dan SIPP. Keputusan mesyuarat adalah seperti berikut:
 - i. Jumlah denda kelewatan pembekalan dan penghantaran baja yang dikenakan terhadap Pembekal bagi tempoh tahun 2016 hingga 2018 adalah RM195.44 juta. Manakala jumlah denda ketidakpatuhan spesifikasi bagi tempoh yang sama adalah sebanyak RM5.33 juta.
 - ii. Denda kelewatan tersebut dipertimbangkan untuk pelepasan tertakluk kepada persetujuan Kementerian Kewangan, manakala pengenaan denda ketidakpatuhan spesifikasi diteruskan/tidak diberi pengecualian.
 - iii. Pengiraan denda kelewatan adalah mengikut Akta Tafsiran 1948 dan 1967 (Akta 388) iaitu denda hanya dikira berdasarkan hari bekerja sahaja selaras dengan saranan Penasihat Undang-undang Kementerian.
 - iv. Pengecualian ini dibuat berdasarkan kontrak yang berkuat kuasa. Tindakan undang-undang dan denda tidak boleh dikenakan sekiranya kontrak tersebut telah tamat dan melebihi daripada tempoh kontrak.
- c. KPKM melalui YB Menteri pada 1 September 2020 telah memohon pertimbangan YB Menteri Kewangan supaya denda yang dikenakan terhadap Pembekal bagi kelewatan pembekalan baja berjumlah RM195.44 juta dapat dikecualikan berdasarkan asas pertimbangan berikut:

- i. Kenaan denda bagi kelewatan penghantaran dan pembekalan baja dipengaruhi oleh pelbagai faktor. Kebanyakan faktor tersebut merupakan masalah luar jangka seperti masalah pengangkutan oleh pihak ketiga dan stokis serta perekodan tempoh (timing) penerimaan pesanan dan tarikh pembekalan yang menimbulkan keraguan.
 - ii. Penelitian semula mendapati kelemahan dalam kontrak pembekalan sedia ada iaitu tidak dinyatakan nilai had maksimum denda yang boleh dikenakan menyebabkan Pembekal telah dikenakan jumlah denda yang sangat tinggi yang memungkinkan Pembekal terkeluar daripada perniagaan atau berhadapan risiko menutup perniagaan.
 - iii. Perkiraan denda juga dikenakan bagi sesetengah pembekalan yang dibuat di luar kontrak walaupun pembekalan tersebut dibuat oleh Pembekal secara suci hati bagi menyegerakan pembekalan input kepada pesawah ketika musim penanaman telah bermula.
- d. Maklum balas MoF terhadap permohonan KPKM bertarikh 28 Oktober 2020 adalah seperti berikut:
- i. MoF telah meneliti dan mendapati Pembekal telah dikenakan denda selaras dengan klausa kontrak bagi kelewatan pembekalan dan penghantaran baja di bawah SBPKP dan SIPP.
 - ii. Berdasarkan Pekeliling Perbendaharaan (PP)/PK4.4 Perenggan 3.1.1, sebarang pertikaian kontrak hendaklah diselesaikan terlebih dahulu mengikut prosedur sebagaimana yang ditetapkan dalam syarat kontrak. Sekiranya syarikat tidak bersetuju dengan keputusan yang dibuat, pertikaian tersebut hendaklah dirujuk ke Jawatankuasa *Contract Coordination Panel* (CCP) sebelum dirujuk ke Timbang Tara (Arbitration).
 - iii. Sehubungan itu, MoF memutuskan permohonan YB Menteri Pertanian bagi Pengecualian Denda Kelewatan Penghantaran Input Pertanian di bawah SBPKP dan SIPP bagi tempoh tahun 2016 hingga 2018 oleh Pembekal tidak diluluskan. Sebaliknya, sebarang permohonan pengecualian denda hendaklah diuruskan oleh Kementerian Pertanian dan Industri Makanan selaku pentadbir kontrak selaras PP/PK4.4.
- e. Susulan surat MoF tersebut, Bahagian PIP telah mengemukakan permohonan kepada Ketua Setiausaha (KSU) KPKM pada 10 Disember 2020 supaya denda kelewatan penghantaran berjumlah RM195.44 juta dipertimbangkan untuk pelepasan. Permohonan ini telah disokong oleh Setiausaha Bahagian Kewangan KPKM pada 16 Disember 2020 dengan ulasan "Tiada halangan

dengan syarat pentadbir kontrak telah mengambil tindakan mengikut tatacara kewangan dan perolehan yang berkuat kuasa.” Permohonan ini seterusnya **diluluskan pada 23 Disember 2020 oleh Timbalan Ketua Setiausaha (Dasar) yang menanggung tugas KSU ketika itu.**

- f. KPKM seterusnya **memaklumkan persetujuan/kelulusan pengecualian pengenaan denda kelewatan berjumlah RM195.43 juta ini kepada pihak Pembekal** melalui surat bertarikh 7 Januari 2021.
- g. Selain itu, KPKM juga memberikan **kelulusan pengecualian denda kelewatan penghantaran baja berjumlah RM15.84 juta bagi tahun 2019 yang diluluskan oleh KSU pada 25 November 2021. Jumlah keseluruhan pengecualian pengenaan denda bagi tempoh tahun 2016 hingga 2019 adalah RM211.27 juta.**
- h. Semakan Audit setakat bulan April 2023 mendapati LPP telah membuat pengiraan denda kelewatan penghantaran baja oleh Pembekal bagi tahun 2020 dan 2021. Surat tuntutan denda kelewatan penghantaran baja Musim 2/2020 dan tahun 2021 berjumlah RM57.43 juta telah dikeluarkan kepada Pembekal pada 13 Mac 2023. Bagaimanapun sehingga bulan Ogos 2023, tiada bayaran diterima daripada Pembekal. Semakan selanjutnya mendapati tuntutan denda bagi Musim 1/2020 masih belum dihantar kepada Pembekal manakala pengiraan bagi tahun 2022 masih dalam proses. Butiran lanjut adalah seperti dalam **Jadual 15**.

JADUAL 15
DENDA KELEWATAN PENGHANTARAN BAJA TERHADAP PEMBEKAL
BAGI TAHUN 2020 HINGGA 2022

BIL.	KENAAN DENDA LEWAT PENGHANTARAN BAJA	NILAI DENDA* (RM Juta)	TARIKH LAPORAN DENDA DARI LPP KEPADA KPKM	TARIKH TUNTUTAN DENDA OLEH KPKM KEPADA PEMBEKAL
1.	SBPKP 2020 - Musim 1/2020	9.64	19 Disember 2022	Belum dikeluarkan
2.	SIPP 2020 - Musim 1/2020	10.72		
JUMLAH		20.36		
3.	SBPKP 2020 - Musim 2/2020	3.34	20 Januari 2023	13 Mac 2023
4.	SIPP 2020 - Musim 2/2020	9.47		
5.	SBPKP Tahun 2021	14.67		
6.	SIPP Tahun 2021	29.95		
JUMLAH		57.43		
JUMLAH KESELURUHAN		77.79		
7.	SIPP Tahun 2022	32.75	Telah buat semakan sebanyak 50 fail	
8.	SBPKP Tahun 2022	41.42	Telah buat semakan sebanyak 39 fail	

Sumber: Bahagian Padi dan Beras, LPP

Nota: (*) - Nilai Denda Adalah Berdasarkan Laporan Kiraan Denda Yang Dikemukakan Oleh LPP Kepada KPKM

Maklum balas KPKM yang diterima pada 4 Ogos dan 22 September 2023

Pembekal masih belum mengemukakan bayaran denda bagi tahun 2020 dan 2021 kerana kekangan kewangan. Walau bagaimanapun, KPKM telah mengambil tindakan dengan mengemukakan surat peringatan bertarikh 2 Ogos 2023 kepada pihak Pembekal. Surat tuntutan denda bagi Musim 1/2020 pula dikeluarkan pada 6 September 2023. Pengiraan kenaaan denda kelewatan terhadap Pembekal bagi tahun 2022 sedang dilaksanakan LPP dan masih di peringkat pengesahan. LPP akan mengemukakan laporan denda kelewatan kepada KPKM selewat-lewatnya 31 Disember 2023.

Pendapat Audit	Pengecualian denda kelewatan penghantaran baja berjumlah RM211.27 juta bagi tahun 2016 hingga 2019 secara keseluruhan adalah tidak wajar. Hal berkaitan isu kelewatan pembekalan baja ini adalah isu berulang yang menunjukkan perkara ini tidak diambil serius. Selain itu, pesawah juga tidak mendapat manfaat sepenuhnya apabila baja lewat dibekalkan.
-----------------------	---

5.2.3.3. Obligasi Sosial Pihak Pembekal

- a. Dasar Kerajaan berkaitan pemberian Skim Baja Padi Kerajaan Persekutuan (SBPKP) telah diperkenalkan bermula pada tahun 1979 dan Subsidi Insentif Pengeluaran Padi (SIPP) bertujuan untuk memberi galakan dan menarik minat kaum petani supaya kekal di sektor penanaman padi. Selain itu, ianya juga bertujuan untuk mengurangkan kos pengeluaran padi yang ditanggung oleh pesawah-pesawah akibat daripada kenaikan kos input pertanian dan buruh serta alatan/mesin.
- b. Merujuk kepada Perenggan 15A.1 dokumen Perjanjian Tambahan Membekal dan Menghantar Baja Padi (SBPKP) antara Kerajaan Malaysia dan Pembekal bagi tempoh 1 Julai 2020 sehingga 30 Jun 2021, kedua-dua pihak bersetuju supaya Pembekal melaksanakan sepuluh obligasi sosial di bawah Fasal 15A.1 (a hingga j) sepanjang tempoh perjanjian tersebut.
- c. Semakan Audit terhadap Minit Mesyuarat Jawatankuasa Teknikal Penilaian Prestasi Pembekal bertarikh 29 Jun 2021 mendapati nilai keseluruhan prestasi Pembekal adalah pada tahap memuaskan iaitu 76.6%. Semakan Audit selanjutnya terhadap Lampiran III, minit mesyuarat berkaitan markah penilaian prestasi Pembekal, adalah didapati kesemua obligasi kecuali obligasi (h) tidak dilaksanakan sepenuhnya dengan pencapaian antara 62.5% hingga 97.5%. Butiran lanjut seperti dalam **Jadual 16**.

JADUAL 16
MARKAH PENILAIAN PRESTASI PEMBEKAL BAGI SETIAP OBLIGASI SOSIAL

BIL.	OBLIGASI SOSIAL	MARKAH (%)
1.	(a) Menanggung sepenuhnya baki kos pengurusan PPK dalam pengedaran dan penghantaran baja kepada pesawah.	97.5
2.	(b) Melaksanakan program pengembangan di lapangan kepada pesawah	77.5
3.	(c) Ketersediaan pembekal untuk dinilai peranan melalui sebuah badan bebas yang akan ditubuhkan oleh Kerajaan.	75.0
4.	(d) Melaksanakan kajian pelanggan oleh pembekal kepada pesawah.	62.5
5.	(e) Melaksanakan sasaran kerja seperti mana yang ditetapkan oleh Kerajaan melalui petunjuk prestasi utama (KPI).	77.5
6.	(f) Melaksanakan kajian tempoh keberkesanan penggunaan formulasi baja padi/baja tambahan NPK/racun makhluk perosak/kapur bagi dua musim penanaman oleh pembekal.	65.0
7.	(g) Menyediakan laporan penanda aras pembekalan input pertanian antara Malaysia dengan negara-negara lain.	85.0
8.	(h) Menyumbang peruntukan tahunan sebanyak RM2 juta kepada Tabung Bencana Tanaman Padi (TBTP).	100.0
9.	(i) Menyumbang peruntukan tahunan sebanyak RM1 juta untuk penambahbaikan stor-stor PPK.	95.0
10.	(j) Menghantar input pertanian bersubsidi hingga ke golongan sasar iaitu pesawah tanpa sebarang kos tambahan kepada Kerajaan.	68.7

Sumber: Minit Mesyuarat Jawatankuasa Teknikal Penilaian Prestasi Pembekal Bertarikh 29 Jun 2021

- d. Semakan selanjutnya mendapati tiada bukti menunjukkan pemantauan berterusan dijalankan oleh KPKM bagi memastikan Pembekal melaksanakan sepenuhnya obligasi yang dipersetujui. Selain itu, tindakan susulan juga tidak dapat diambil terhadap Pembekal kerana kontrak tidak menyatakan tindakan yang boleh dikenakan sekiranya Pembekal tidak memenuhi obligasi yang ditetapkan.
- e. Dalam perjanjian yang sama terdapat pindaan berkaitan peranan PPK seperti dinyatakan di Fasal 10 yang merujuk kepada pindaan kepada Fasal 7.1 (b) Perjanjian Prinsipal. Pindaan yang dibuat adalah menggantikan perkataan “melantik Pertubuhan Peladang Kawasan (PPK) sebagai Stokis bagi tujuan penyimpanan baja dan menyelia stokis” dengan perkataan “melantik PPK termasuklah untuk menyelaras, menjadi stokis dan **mengedar bekalan kepada pesawah yang layak**”. Lanjutan kepada pindaan Fasal 7 tersebut, pihak Pembekal telah melantik Pertubuhan Peladang Kawasan (PPK) sebagai stokis dan pengedar baja kepada pesawah.
- f. Pihak Audit mendapati PPK telah mengenakan kos penghantaran kepada pesawah sekiranya pesawah tidak mengambil sendiri baja di stor PPK. Kos yang dikenakan adalah antara RM1.00 hingga RM3.00 bagi setiap beg baja bergantung kepada lokasi penghantaran baja, keahlian dengan PPK dan lori yang digunakan sama ada milik PPK atau disewa.

Maklum balas KPKM yang diterima pada 25 Ogos 2023

KPKM sedia maklum berhubung prestasi pelaksanaan 10 obligasi oleh Pembekal. YB Menteri dalam Mesyuarat Pasca Kabinet Bil. 10/2022 telah bersetuju dengan penubuhan Jawatankuasa Penilaian Prestasi Pembekal bagi menilai dan memantau prestasi Pembekal dalam melaksanakan tanggungjawab yang ditetapkan. KPKM selaku pentadbir kontrak akan sentiasa memastikan Pembekal mematuhi segala tanggungjawab, petunjuk prestasi utama dan obligasi sosial. Notis dan tindakan berkaitan akan dikenakan terhadap Pembekal selaras dengan ketetapan fasal kontrak.

Pendapat Audit	Tindakan susulan tidak dapat diambil terhadap Pembekal disebabkan kontrak yang longgar. Kesannya, hasrat Kerajaan untuk mengurangkan beban pesawah tidak tercapai apabila pesawah dikenakan tambahan kos bagi pengangkutan baja.
-----------------------	---

5.2.4. Jentera dan Mekanisasi

5.2.4.1. Penggunaan Jentera

- a. Bagi memperkukuhkan industri padi dan beras negara, antara strategi yang diperkenalkan dalam Dasar Agromakanan 1.0 (DAN 1.0) adalah meningkatkan keberkesanan dan memperluas penggunaan mekanisasi dan automasi bagi meningkatkan kecekapan pengeluaran dan penuaian.
- b. Analisis Audit mendapati keseluruhan jentera pertanian termasuk perolehan baharu bagi tempoh tahun 2019 sehingga 2022 yang dimiliki oleh LPP, MADA, KADA dan Jabatan Pertanian Sarawak (DOA Sarawak) pada 31 Disember 2022 adalah sebanyak 892 buah jentera meliputi 558 traktor pembajak, 283 jentuai, 34 jentanam dan 17 dron pertanian. Daripada jumlah tersebut, sebanyak 589 jentera (66%) masih beroperasi, 133 jentera (14.9%) telah rosak dan 170 jentera (19.1%) dalam proses pelupusan. Butiran lanjut seperti dalam **Jadual 17**.

JADUAL 17
JENTERA PERTANIAN YANG DIMILIKI OLEH LPP, KADA, MADA DAN
JABATAN PERTANIAN SARAWAK PADA 31 DISEMBER 2022

JENIS JENTERA	MASIH OPERASI					ROSAK					PROSES PELUPUSAN					JUMLAH KESELURUHAN			
	LPP	MADA	KADA	DOA SARAWAK	JUMLAH	LPP	MADA	KADA	DOA SARAWAK	JUMLAH	LPP	MADA	KADA	DOA SARAWAK	JUMLAH	LPP	MADA	KADA	DOA SARAWAK
Traktor Pembajak	244	56	29	11	340	92	11	0	0	103	82	9	24	0	115	418	76	53	11
Jentuai	154	17	20	24	215	13	0	0	0	13	32	0	23	0	55	199	17	43	24
Jentanam	2	7	0	8	17	0	17	0	0	17	0	0	0	0	0	2	24	0	8
Dron Pertanian	5	12	0	0	17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	12	0	0
JUMLAH	405	92	49	43	589	105	28	0	0	133	114	9	47	0	170	624	129	96	43
JUMLAH BESAR	589 (66.0%)					133 (14.9%)					170 (19.1%)					892			

Sumber: Data dan KEW.PA2 LPP, KADA, MADA dan DOA Sarawak

- c. Pihak Audit telah membuat perbandingan bilangan jentera yang beroperasi berbanding keluasan bertanam bagi sampel agensi yang dilawati. Nisbah penggunaan satu traktor pembajak adalah 1 jentera untuk kawasan seluas antara 102.8 hektar (IADA Batang Lupa) hingga 3,595.5 hektar (MADA). Manakala nisbah penggunaan satu jentuai adalah 1 jentera untuk kawasan seluas antara 47.1 hektar (IADA Batang Lupa) hingga 11,843.9 hektar (MADA). Butiran lanjut seperti dalam **Jadual 18**.

JADUAL 18
NISBAH JENTERA BEROPERASI BERBANDING KELUASAN BERTANAM TAHUN 2021

AGENCI/ KAWASAN	KELUASAN BERTANAM 2021 (Ha)	BILANGAN JENTERA BEROPERASI		NISBAH JENTERA/LUAS KAWASAN	
		TRAKTOR PEMBAJAK	JENTUAI	TRAKTOR PEMBAJAK	JENTUAI
MADA	201,347	56	17	1 : 3,595.5 Ha	1 : 11,843.9 Ha
KADA	52,859	29	20	1 : 1,822.7 Ha	1 : 2,642.3 Ha
IADA Barat Laut Selangor	35,885	18	8	1 : 1,993.6 Ha	1 : 4,485.6 Ha
IADA Pulau Pinang	24,210	19	14	1 : 1,274.2 Ha	1 : 1,729.3 Ha
IADA Seberang Perak	26,296	33	0	1 : 796.8 Ha	Tiada
IADA Batang Lupa	1,131	11	24	1 : 102.8 Ha	1 : 47.1 Ha

Sumber: Maklumat daripada Pertubuhan Peladang Negeri Bahagian Jentera, MADA dan Statistik Padi DOA

- d. Pemilikan jentera yang rendah berbanding keluasan kawasan adalah disebabkan kos perolehan untuk sesuatu jentera yang tinggi seperti anggaran kos untuk traktor adalah RM90,000 seunit dan jentuai adalah RM300,000 seunit.

- e. Bilangan jentera milik LPP yang tidak dapat memenuhi keperluan pesawah menyebabkan pesawah bergantung kepada penyediaan perkhidmatan jentera swasta bagi kerja pembajakan tanah dan penuaian hasil padi.

Maklum balas KPKM yang diterima pada 25 Ogos 2023

LPP (PPN Jentera) - Pelan Korporat LPP Ke-7 (2021-2025), Teras Strategi Ke-4

Sasaran perkhidmatan PPN Jentera kepada pesawah adalah 40% daripada kawasan pengendalian PPN Jentera. Penawaran perkhidmatan jentera merentas sempadan antara negeri di mana negeri yang di luar musim penanaman membantu negeri yang memerlukan perkhidmatan kejenteraan.

MADA

Jentera milik MADA beroperasi di bawah seliaan PPK sebagai pembekal perkhidmatan mekanisasi di lokaliti. Kos operasi dan kos penyelenggaraan jentera tersebut diurus dan diselia oleh pihak PPK. Pihak MADA dari semasa ke semasa akan menilai jentera yang rosak sama ada masih ekonomik untuk dibaiki atau tidak ekonomik untuk dibaiki.

KADA

KADA akan membuat permohonan untuk menambah bilangan traktor dan jentuai untuk menampung kekurangan jentera.

DOA Sarawak

Kesemua jentera ditempatkan di skim penanaman padi sedia ada dan di kawasan Batang Lupar untuk menyediakan perkhidmatan kepada pesawah yang memerlukan khidmat kejenteraan ladang. Disebabkan faktor lokasi dan pengangkutan jentera, setiap PPK berkenaan mempunyai jentera dan sedia untuk digunakan oleh pesawah yang memerlukan pada bila-bila masa.

Pendapat Audit	Jentera yang tidak mencukupi merupakan beban kos yang perlu ditanggung oleh pesawah terutama bagi pesawah berskala kecil.
---------------------------	--

5.2.5. Peruntukan dan Perbelanjaan

5.2.5.1. Pengairan dan Saliran

- a. Sumber air adalah komponen utama untuk penanaman padi. Sistem pengairan dan saliran yang baik dapat membekalkan sumber air dan menyalurkan air keluar dari petak sawah ketika tidak diperlukan. Oleh itu, tali air/parit hendaklah diselenggara secara tetap dan berkala bagi melancarkan arus saliran air ke kawasan tanaman sawah padi.
- b. Semakan Audit di agensi yang dilawati mendapati permohonan peruntukan berjumlah RM76.67 juta telah dikemukakan kepada KPKM untuk pelaksanaan 1,250 projek penyelenggaraan saliran bagi tempoh tahun 2019 hingga 2022. **Bagaimanapun, peruntukan yang disalurkan hanya berjumlah RM23.28 juta (30.4%) berbanding permohonan.** Sehingga akhir tahun 2022, sebanyak 1,020 projek (81.6%) dengan kos berjumlah RM22.46 juta telah dilaksanakan. Berdasarkan Laporan Kemajuan Kewangan dan Fizikal Peruntukan Operasi dan Penyelenggaraan bagi tahun 2019 hingga 2022, skop projek tersebut telah dikecilkan untuk diselaraskan dengan peruntukan yang diterima. Butiran lanjut adalah seperti dalam **Jadual 19**.

JADUAL 19
BILANGAN PROJEK PENYELENGGARAAN, PERUNTUKAN DAN PERBELANJAAN
BAGI TEMPOH TAHUN 2019 HINGGA 2022

TAHUN	AGENSI	PROJEK		PERUNTUKAN		
		PERMOHONAN	LAKSANA	PERMOHONAN (RM Juta)	TERIMA (RM Juta)	PERBELANJAAN (RM Juta)
2019 hingga 2022	MADA	524	303	6.46	4.29	3.70
	KADA	261	249	6.49	3.35	3.21
	IADA Barat Laut Selangor	163	134	27.39	5.29	5.21
	IADA Pulau Pinang	43	76	4.15	2.99	3.00
	IADA Seberang Perak	222	224	26.82	5.10	5.10
	IADA Batang Lupa	37	34	5.35	2.25	2.24
JUMLAH		1,250	1,020 (81.6%)	76.67	23.28 (30.4%)	22.46 (96.5%)

Sumber: MADA, KADA, IADA Barat Laut Selangor, IADA Pulau Pinang, IADA Seberang Perak dan IADA Batang Lupa

- c. Semakan Audit terhadap jumlah peruntukan yang diterima berbanding permohonan peruntukan mendapati IADA Seberang Perak menerima peruntukan yang terendah iaitu hanya 19% daripada jumlah peruntukan yang dimohon. Butiran lanjut adalah seperti dalam **Jadual 20**.

JADUAL 20
PERUNTUKAN PENYELENGGARAAN BAGI AGENSI YANG DILAWATI
BAGI TEMPOH TAHUN 2019 HINGGA 2022

BIL.	AGENSI	PERUNTUKAN DIMOHON (RM Juta)	PERUNTUKAN DITERIMA (RM Juta)	PERATUS (%)
1.	MADA	6.46*	4.29	66.4
2.	KADA	6.49*	3.35	51.7
3.	IADA Barat Laut Selangor	27.39	5.29	19.3
4.	IADA Pulau Pinang	4.15*	2.99	72.3
5.	IADA Seberang Perak	26.82	5.10	19.0
6.	IADA Batang Lupar	5.35	2.25	42.0
JUMLAH (RM)		76.67	23.28	30.4

Sumber: MADA, KADA, IADA Barat Laut Selangor, IADA Pulau Pinang, IADA Seberang Perak dan IADA Batang Lupar

Nota: (*) - MADA Tiada Maklumat Peruntukan Dimohon Bagi Tahun 2019, KADA Tahun 2019 dan 2020 Serta IADA Pulau Pinang Tahun 2020

- d. Jumlah peruntukan yang rendah ini telah menjejaskan pelaksanaan kerja-kerja penyelenggaraan yang dirancang. Analisis Audit telah dibuat terhadap aduan berkaitan pengairan dan saliran yang diterima daripada pesawah oleh enam agensi bagi melihat kesan penyelenggaraan yang tidak dapat dilaksanakan kerana peruntukan diterima tidak mencukupi. Analisis Audit mendapati sebanyak 315 aduan telah diterima daripada pesawah bagi tempoh tahun 2019 hingga 2022. Aduan tertinggi adalah melibatkan IADA Seberang Perak sebanyak 251 aduan (79.7%) dan aduan terendah adalah melibatkan IADA Barat Laut Selangor dengan dua aduan (0.6%) yang diterima dalam tempoh empat tahun. Manakala tiada aduan berkaitan pengairan dan saliran yang berbangkit di kawasan IADA Batang Lupar.
- e. **Masalah berkaitan pengairan dan saliran yang tinggi di IADA Seberang Perak menjadi salah satu faktor pencapaian produktiviti padi yang rendah.** Hasil padi per hektar yang dicatatkan pada tahun 2019 adalah sebanyak 2.606 MT/Ha berbanding sasaran IADA sebanyak 5.610 MT/Ha. Produktiviti padi menurun daripada 2.606 MT/Ha kepada 2.011 MT/Ha pada tahun 2020 berbanding sasaran 6.0 MT/Ha. Walaupun sasaran bagi tahun 2021 telah diturunkan kepada 3.470 MT/Ha dan tahun 2022 kepada 4.100 MT/Ha, produktiviti padi masih tidak mencapai sasaran iaitu 2.585 MT/Ha pada tahun 2021 dan 3.806 MT/Ha pada tahun 2022.

Maklum balas KPKM yang diterima pada 4 Ogos 2023

Jumlah peruntukan penyelenggaraan tahunan yang diterima oleh BPSP adalah jauh lebih rendah berbanding anggaran keperluan. Pada tahun 2019 dan 2020, sebanyak

RM30 juta telah diterima setiap tahun, manakala pada tahun 2021 dan 2022 sebanyak RM20 juta sahaja diterima setiap tahun. Dengan kekangan peruntukan ini, pelaksanaan kerja pembaikan atau penyelenggaraan dilakukan mengikut keutamaan mengambil kira faktor tahap kerosakan dan kebolehfungsi sesuatu infrastruktur.

Pendapat Audit | Pengairan dan saliran merupakan salah satu komponen penting dalam rantai pengeluaran padi. Kekangan peruntukan telah menjejaskan kerja-kerja penyelenggaraan pengairan dan saliran. Penyelenggaraan yang tidak dilaksanakan mengikut perancangan memberi kesan kepada aktiviti penanaman padi berdasarkan kepada aduan yang diterima daripada pesawah.

5.2.5.2. Baki Peruntukan Subsidi dan Insentif di LPP

- a. Arahan Perbendaharaan 54 menyatakan Pegawai Pengawal dikehendaki mengawal perbelanjaan berkenaan sesuatu Program, Aktiviti atau Projek yang diperuntukkan dalam Maksud Perbelanjaan Anggaran Belanjawan di bawah kawalannya.
- b. Semakan Audit mendapati sejumlah RM3.673 bilion telah disalurkan oleh KPKM kepada LPP bagi tempoh tahun 2019 hingga 2022 untuk pelaksanaan pelbagai skim bantuan subsidi dan insentif penanaman padi seperti dalam **Jadual 21**. Berdasarkan Laporan Prestasi Tuntutan Pembekal Bagi Skim SBPKP, SIPP dan IBPS, jumlah perbelanjaan oleh LPP bagi tempoh tersebut adalah sebanyak RM3.224 bilion dengan **baki peruntukan terkumpul di LPP berjumlah RM448.87 juta**.

JADUAL 21
PERUNTUKAN, PERBELANJAAN DAN BAKI SUBSIDI DAN INSENTIF DI BAWAH LPP
BAGI TEMPOH TAHUN 2019 HINGGA 2022

BIL.	SUBSIDI/INSENTIF	NILAI KONTRAK (RM Juta)	PERUNTUKAN KEPADA LPP (RM Juta)	PERBELANJAAN (RM Juta)	BAKI PERUNTUKAN (RM Juta)
1.	Skim Baja Padi Kerajaan Persekutuan (SBPKP)	1,582.37	1,490.12	1,349.99	140.13
2.	Skim Insentif Pengeluaran Padi (SIPP) - Baja NPK	891.51	874.01	791.74	82.27
3.	Skim Insentif Pengeluaran Padi (SIPP) - Racun	582.00	578.28	435.02	143.26
4.	Skim Insentif Pengeluaran Padi (SIPP) - Kapur	79.80	85.43	63.88	21.56
5.	Skim Insentif Pengeluaran Padi (SIPP) - Pembajakan	Tiada	211.45	161.72	49.73

BIL.	SUBSIDI/INSENTIF	NILAI KONTRAK (RM Juta)	PERUNTUKAN KEPADA LPP (RM Juta)	PERBELANJAAN (RM Juta)	BAKI PERUNTUKAN (RM Juta)
6.	Skim Insentif Pengeluaran Padi (SIPP) - Baja Bio	135.09	122.89	120.80	2.09
7.	Insentif Benih Padi Sah (IBPS)	311.52	311.52	301.69	9.83
JUMLAH		3,582.29	3,673.70	3,224.83	448.87

Sumber: Laporan Prestasi Tuntutan Pembekal Bagi Skim SBPKP, SIPP dan IBPS

- c. Semakan Audit selanjutnya mendapati **KPKM tidak membuat semakan baki peruntukan sebelum peruntukan tahunan disalurkan kepada pihak LPP** dan menyebabkan LPP masih mempunyai baki terkumpul yang tidak dibelanjakan secara optimum bagi membantu golongan sasaran mengurangkan kos pengeluaran padi.

Maklum balas KPKM yang diterima pada 22 September 2023

Baki peruntukan subsidi dan insentif di LPP Tahun 2022 setakat 11 September 2023 adalah sebanyak RM427.78 juta. Baki ini adalah sebelum ditolak jumlah komitmen sebanyak RM234.44 juta. Baki bersih di LPP adalah sebanyak RM193.34 juta.

5.2.5.3. Baki Peruntukan Program EPP 11

- a. Berdasarkan surat MoF berkaitan Program EPP 11 bertarikh 22 November 2021 kepada KPKM, pihak MoF berpendapat bahawa baki peruntukan perlu digunakan untuk menyelesaikan bayaran komitmen sedia ada dan jika masih terdapat baki peruntukan perlulah dipulangkan selaras dengan Artikel 97(a) di dalam Perlembagaan Persekutuan dan Seksyen 7(a) di dalam Akta Tatacara Kewangan 1957 (Akta 61) yang perlu dikembalikan kepada Akaun Hasil Disatukan.
- b. Semakan Audit mendapati tiga agensi pelaksana masih mempunyai baki peruntukan dan belum dipulangkan kepada KPKM berjumlah RM26.77 juta. Butiran lanjut seperti dalam **Jadual 22**.

JADUAL 22
BAKI PERUNTUKAN PROGRAM EPP 11 DI AGENSI

BIL.	AGENSI	BAKI PERUNTUKAN (RM Juta)
1.	Lembaga Kemajuan Pertanian Kemubu (KADA)	10.22
2.	Kementerian Pertanian, Perikanan dan Industri Makanan Sabah (MAFFI)	7.28
3.	Kementerian Pemodenan Pertanian, Tanah Adat dan Pembangunan Wilayah Sarawak (M-FICORD)	9.27

Sumber: Laporan EPP 11

- c. Kelewatan KPKM mengambil tindakan terhadap surat MoF bertarikh 22 November 2021 berkaitan peruntukan EPP 11 menyebabkan baki peruntukan masih belum dikembalikan oleh agensi berkenaan untuk dimanfaatkan dalam projek lain.

Maklum balas KPKM yang diterima pada 25 Ogos dan 22 September 2023

KPKM bercadang untuk memulangkan baki peruntukan ini kepada Kementerian Kewangan. KPKM telah mengemukakan surat kepada ketiga-tiga agensi berkenaan pada 11 Ogos 2023 untuk mendapatkan jumlah baki terkini untuk diselaraskan bagi pemulangan baki tersebut kepada Kementerian Kewangan. Setakat 21 September 2023, baki peruntukan terkini EPP11 ialah sebanyak RM20.17 juta iaitu di KADA sebanyak RM10.03 juta, MAFFI Sabah sebanyak RM7.28 juta dan M-FICORD sebanyak RM2.86 juta. Bahagian PIP akan memanjangkan perkara ini kepada Bahagian Kewangan untuk serahan peruntukan kepada pihak MoF.

Pendapat Audit	Pengurusan penyaluran peruntukan adalah kurang memuaskan. KPKM tidak menyemak baki peruntukan di LPP sebelum penyaluran peruntukan tahunan dibuat dan baki peruntukan bagi program EPP 11 yang telah ditamatkan tidak dikembalikan oleh agensi yang terlibat. Lebihan peruntukan yang tersimpan di agensi berkenaan tidak dapat dimanfaatkan oleh KPKM untuk program lain bagi membantu golongan pesawah.
-----------------------	--

6. RUMUSAN KESELURUHAN AUDIT

Secara keseluruhannya, dapat dirumuskan bahawa pencapaian program penanaman padi adalah tidak memuaskan. Sasaran output pengeluaran padi dan produktiviti padi per hektar tidak tercapai dan pencapaian objektif/keberhasilan bagi pengeluaran beras dan SSL beras serta pendapatan pesawah juga tidak mencapai sasaran yang ditetapkan.

Pengurusan program juga tidak memuaskan kerana terdapat kawasan penanaman padi masih belum diwartakan menyebabkan penyusutan kawasan penanaman padi di empat kawasan jelapang. Selain itu, bekalan benih padi asas yang tidak mencukupi membuka ruang kepada penggunaan benih padi yang tidak diiktiraf oleh DOA, kelewatan penghantaran baja kepada pesawah serta pergantungan kepada perkhidmatan jentera pihak swasta. Penyelenggaraan pengairan dan saliran juga tidak dapat dilaksanakan mengikut perancangan disebabkan kekangan peruntukan dan memberi kesan kepada produktiviti padi. KPKM juga didapati tidak menjaga kepentingan Kerajaan apabila meluluskan secara keseluruhan pengecualian denda kelewatan penghantaran baja

berjumlah RM211.27 juta kepada pihak Pembekal serta terdapat kelemahan dalam pemantauan baki peruntukan yang berada di LPP dan agensi yang terlibat dengan Program EPP 11.

7. SYOR AUDIT

Bagi mengatasi kelemahan yang dibangkitkan dan memastikan perkara yang sama tidak berulang pada masa hadapan, pihak Audit mengesyorkan KPKM mengambil tindakan seperti berikut:

7.1. Mewujudkan pangkalan data bersepadu dan menyeluruh meliputi maklumat berkaitan pesawah, pihak yang terlibat dalam rantai pengeluaran padi seperti pengilang, pemborong dan peruncit, keluasan kawasan penanaman padi, hasil pengeluaran padi dan beras, pendapatan pesawah serta maklumat lain yang berkaitan. Maklumat yang komprehensif ini adalah bagi memastikan pemantauan dan pengurusan berkaitan industri padi dan beras dapat dijalankan secara sistematik, cekap dan berkesan;

7.2. Mengkaji semula setiap kontrak yang terlibat di dalam industri padi dan beras supaya ianya bersifat melindungi serta tidak merugikan pihak Kerajaan. KPKM hendaklah menyatakan dengan jelas dalam kontrak/dokumen perjanjian mengenai tindakan yang akan diambil sekiranya syarikat gagal melaksanakan obligasi kontrak yang ditetapkan dan seterusnya tindakan tegas perlu diambil terhadap syarikat yang melanggar syarat kontrak;

7.3. Mengadakan libat urus dengan Kerajaan Negeri bagi memastikan kawasan penanaman yang diwartakan mencukupi untuk menghasilkan pengeluaran padi dan beras yang dapat memenuhi keperluan negara dan seterusnya mencapai sasaran SSL yang ditetapkan;

7.4. KPKM melalui agensi yang terlibat perlu memastikan semua skim bantuan yang diperuntukkan digunakan secara optimum bagi membantu golongan sasaran untuk mengurangkan kos pengeluaran padi dan seterusnya mendapat manfaat daripada bantuan yang disalurkan; dan

7.5. Memastikan keperluan benih asas di lapangan mencukupi, bantuan baja sampai kepada pesawah mengikut tempoh ditetapkan, menyediakan perkhidmatan jentera dan mekanisasi yang dapat memenuhi keperluan pesawah serta pengairan dan saluran diselenggara dengan baik bagi meningkatkan produktiviti pengeluaran padi.